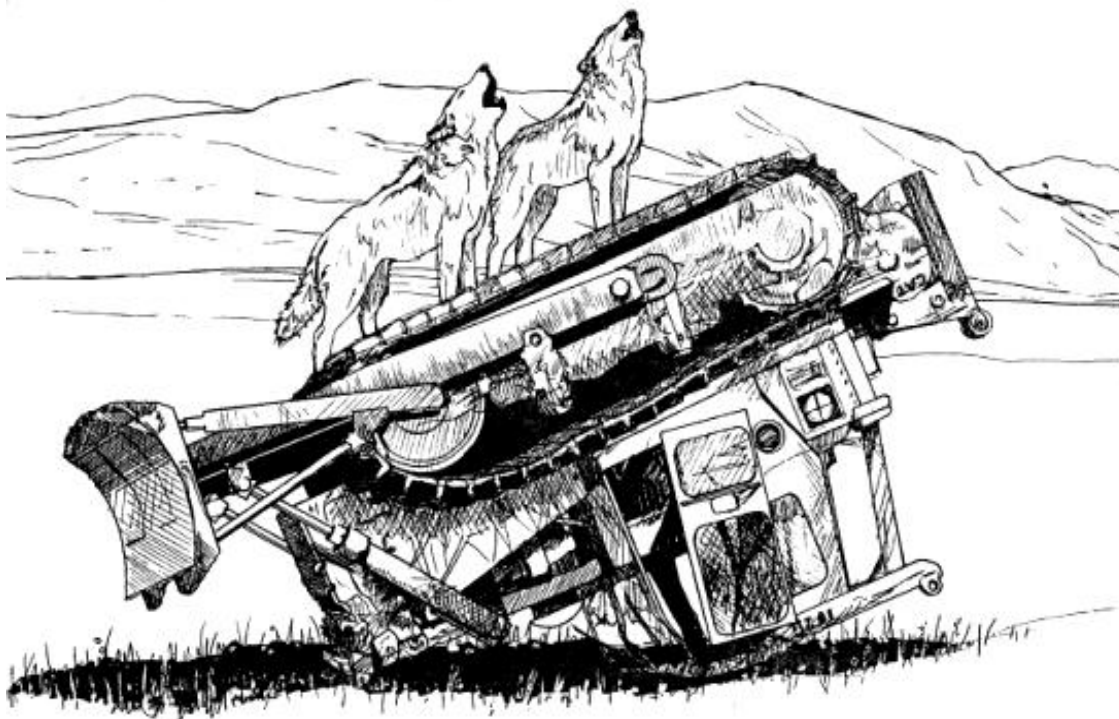

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΖΩΗ

ΧΩΡΙΣ ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ

ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ: ΑΓΡΙΑ ΦΥΣΗ

Τα κείμενα που συμπεριλαμβάνονται στο παρόν έντυπο γράφτηκαν τον Μάρτιο του 2013 στα πλαίσια της εκδήλωσης-συζήτησης "Ελεύθερη ζωή χωρίς εξορύξεις". Μέσα από την εκδήλωση και τα κείμενα αυτά επιδιώκουμε να ανοίξει μια συζήτηση για ένα σύνολο από ζητήματα σε σχέση με τις εξορύξεις ορυκτών. Μερικά από αυτά τα ζητήματα είναι τα παρακάτω:

-Πως συνδέονται οι εξορυκτικές δραστηριότητες με το κράτος και το τεχνοβιομηχανικό σύστημα;

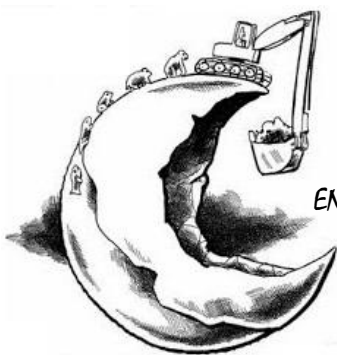
-Γιατί οι εξορύξεις είναι ασυμβίβαστες με έναν ελεύθερο κόσμο και την αναρχία;

-Η σχέση των εξορύξεων ορυκτών με τον σύγχρονο τρόπο ζωής και οι καταστροφικές τους συνέπειες στον φυσικό κόσμο.

-Η ιδέα της προόδου και ο ανθρωποκεντρισμός ως κινητήριοι ιδεολογικοί μηχανισμοί του πολιτισμού και δραστηριοτήτων όπως οι εξορύξεις ορυκτών.

-Οι κατασκευασμένες ανάγκες και η εξάρτηση μας από τις εξορυκτικές δραστηριότητες ως κομμάτι του εξουσιαστικού οικοδομήματος και του εξουσιαστικού πλέγματος σχέσεων της μαζικής κοινωνίας.

-Μπορούμε να ζήσουμε χωρίς εξορύξεις, κράτος και οποιοδήποτε κοινωνικό-πολιτικό σύστημα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ, ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΥΤΙΣΜΟ [01]

ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ: ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΛΕΜΩΝ ΚΑΙ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ [08]

Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ [13]

BLACK OIL ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ! [18]

ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ ΣΕ ΠΡΑΣΙΝΟ ΦΟΝΤΟ [23]

Η ΕΠΕΛΑΣΗ ΤΩΝ ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥΣ [30]

ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ [37]

Ο ΧΡΥΣΟΣ ΚΑΙ Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ [41]

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΕΞΟΥΡΞΕΙΣ, ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

Ας αρχίσουμε με μια θέση η οποία θα μπορούσε να είναι το συμπέρασμα στο τέλος αυτού του κειμένου. Ο τρόπος ζωής μας στον σύγχρονο Δυτικό Πολιτισμό έχει δομηθεί και αναπαράγεται μέσω τεχνητών διαδικασιών που μολύνουν και καταστρέφουν το φυσικό κόσμο με τέτοιο ρυθμό που όμοιός του δεν έχει προϋπάρξει. Αυτές οι διαδικασίες λειτουργούν μόνο με τη χρήση της επιβολής, με τον εξαναγκασμό και την καταπίεση, που είναι άλλωστε αναπόσπαστα χαρακτηριστικά της βιομηχανικής κοινωνίας.

Πλέον, έχει δομηθεί ένα παγκόσμιο τεχνικό σύστημα το οποίο δεν μπορεί να μεταρρυθμιστεί προς μια απελευθερωτική κατεύθυνση. Αυτή η διαπίστωση δεν βασιζείται σε μια ιδεολογική κατασκευή, αλλά σε μια ανάλυση των δομών και των σχέσεων του παγκοσμιοποιημένου συστήματος. Η αιτία που δεν μπορεί να συνυπάρξει το τεχνικό σύστημα με μια ελεύθερη κατάσταση είναι η μεγάλη αλληλεξάρτηση των λειτουργιών του με άλλους εξουσιαστικούς θεσμούς, οι οποίοι συντηρούν την αναπαραγωγή και φροντίζουν για την τροφοδοσία του. Οποιαδήποτε απόπειρα για απελευθέρωση αγνοεί την τεχνοκρατική δομή του Δ. Πολιτισμού οδηγεί ξανά εντός του ίδιου του συστήματος, δηλαδή είναι άμεσα αφομοιώσιμη.

Ας δούμε συνοπτικά το ενεργειακό ζήτημα. Η ενέργεια έχει άμεση σχέση με τον κύκλο της ζωής και είναι απαραίτητη για κάθε ζωντανό οργανισμό. Τα φυτικά και ζωικά είδη χάρις στην φυσική τους ικανότητα να μεταβολίζουν άλλα στοιχεία της φύσης καταφέρνουν να ζουν και να αναπτύσσονται. Το ανθρώπινο είδος αρκέστηκε σχεδόν σε όλη τη πορεία της ύπαρξής του στο να χρησιμοποιεί μικροποσά ενέργειας για να ζει, όπως με παρόμοιο τρόπο κάνουν και τα άλλα ζώα. Σήμερα όμως, ο μέσος άνθρωπος στο δυτικό κόσμο καταναλώνει τεράστια ποσά ενέργειας για να ζήσει. Το γεγονός αυτό οφείλεται στον τρόπο και τα μέσα με τα οποία εξυπηρετούνται οι ανάγκες του, που σε μεγάλο βαθμό είναι πλαστές και διαπλεγμένες με το ενεργοβόρο βιομηχανικό σύστημα.

Για να φτάσουμε στην σημερινή συγκυρία έπαιξαν βασικό ρόλο κάποια γεγονότα του παρελθόντος. Οι άνθρωποι πριν την δόμηση του πολιτισμού, της πόλης-κράτους και της μαζικής κοινωνίας ζούσαν ελεύθεροι σε ομαδοποιήσεις χωρίς να υπακούουν σε κάποιο θεσμό ή σύστημα (βλ. κράτος, ομοσπονδία) που να τους οργανώνει ή να τους κρατάει εξαρτημένους. Οι πρώτες πόλεις-κράτη αφορούσαν ένα μικρό αριθμό ανθρώπων και εδαφικών περιοχών. Στη συνέχεια οι πόλεις-κράτη επεκτεινόταν κατακτώντας και εξοντώνοντας τις ελεύθερες ομαδοποιήσεις και τον κατά βάση άναρχο-αρμονικό τρόπο διαβίωσης.

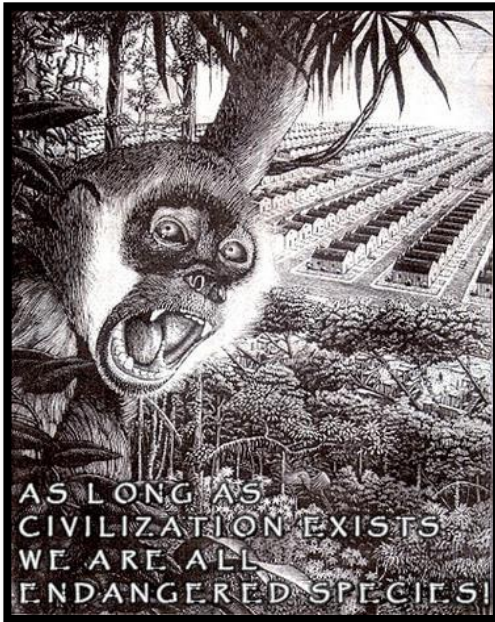
Ο πολιτισμός σημαδεύεται από ένα σύνολο από τεχνικές διαδικασίες οι οποίες δεν συναντώνται στην προηγούμενη φυσική κατάσταση των πρωτογενών ομαδοποιήσεων. Τα πρώτα ορυχεία χαλκού και σιδήρου, όπως και τα λατομεία ήταν

έργο της μαζικής οργάνωσης των ανθρώπων στον πολιτισμό. Ενώ προηγουμένως όλοι οι άνθρωποι μπορούσαν να ζουν αρμονικά με την φύση ρυθμίζοντας την καθημερινή τους ζωή σύμφωνα με τον αρχέγονό τους τρόπο, με τον πολιτισμό συστηματοποιήθηκαν τα πάντα με βάση την πειθαρχία, τον προγραμματισμό και την επιβολή.

Η πόλη-κράτος δεν ήταν ένας θεσμός ξεκομμένος από την συστηματοποίηση της γεωργίας, την κτηνοτροφία και την μεταλλουργία. Οι τεχνολογικές εφαρμογές και ειδικά η μεταλλουργία δεν ήταν ένα γεγονός έξω από τις απαιτήσεις του πλέγματος των εξουσιαστικών σχέσεων εντός του πολιτισμού. Τα λατομεία είχαν ως στόχο την εξόρυξη πετρωμάτων χρήσιμων για την οχύρωση της πόλης, για το κτίσιμο ναών και άλλων κτηρίων, όπως και για καλλιτεχνικές χρήσεις. Η εξόρυξη αρχικά χαλκού και μετέπειτα του σιδήρου ενδυνάμωσε τους θεσμούς της κυριαρχίας και βοήθησε στη επέκτασή της. Ο χρυσός και τα διαμάντια ήταν πάντα ένδειξη πλουτισμού, γι' αυτό και τα αναζητούσαν οι αυτοκράτορες.

Μπορούμε να δούμε τις εξορύξεις σε διάφορες φάσεις της ιστορίας, στην όψιμη εποχή του λίθου, στην εποχή του χαλκού, του σιδήρου, στον βιομηχανικό πολιτισμό και την περίοδο μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο με τη ραγδαία τεχνολογική πρόοδο (πληροφορική, τηλεματική, γενετική, πυρηνική). Αυτές οι φάσεις ποτέ δεν ήταν μια απόλυτη κατάσταση για ολόκληρο τον πληθυσμό της γης. Για παράδειγμα, ακόμα και σήμερα υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι ζουν σύμφωνα με μια παλαιολιθική παράδοση ή υπάρχουν άλλοι που ζουν με προβιομηχανικά μέσα. Δεν υπάρχει μια γραμμική-νομοτελειακή πορεία προόδου την οποία αφομοιώνουν αναπόφευκτα όλοι οι άνθρωποι της Γης. Μόνο ο Δ. Πολιτισμός κατάφερε να εξαπλωθεί τόσο πολύ επιβάλλοντας τον εξουσιαστικό τρόπο ζωής του, ενώ οι προηγούμενοι πολιτισμοί ήταν μικρότερης εμβέλειας.

Η ομογενοποίηση τόσων εκατομμυρίων ανθρώπων σε τοπικό επίπεδο και δισεκατομμυρίων σε παγκόσμιο επίπεδο είναι αποτέλεσμα της ανάπτυξης των μέσων τα οποία μπορούν να εξασφαλίζουν αυτή την εξάρτηση με τον μηχανισμό του παγκόσμιου συστήματος. Οι απόψεις που βλέπουν την πρόοδο της τεχνολογίας ως μια εν δυνάμει απελευθερωτική εξέλιξη, η οποία μπορεί να αποδώσει κάτι το «θετικό», βασίζονται πάνω σε μια αντίληψη της δομής του τεχνικού συστήματος που την διαχωρίζει από την αλληλένδετη υπόστασή της με άλλες κοινωνικές δομές και θεσμούς. Παράλληλα αδυνατεί να συλλάβει τον τρόπο που εξαπλώνεται εις βάρος του φυσικού κόσμου ως καθολικό φαινόμενο. Εν τέλει αυτού του είδους οι θέσεις πηγάζουν πολλές φορές από μια σοσιαλιστικού-κουμμουνιστικού τύπου αντίληψη που βλέπει στην παγκοσμιοποίηση μια «απελευθερωτική διάσταση» αν λειτουργήσει με βάση τα «συμφέροντα των λαών».

Η εξόρυξη ορυκτών είναι άμεσα συνδεδεμένη με τον σύγχρονο τρόπο ζωής, την οργάνωση της κοινωνίας και τις εξουσιαστικές σχέσεις. Ολόκληρη η δομή του πολιτισμού και οι λειτουργίες που συντελούνται εντός του, σχετίζονται με κάποιο τρόπο με τις εξορύξεις ορυκτών, για την παραγωγή ενέργειας για να λειτουργούν οι μηχανές, και μετάλλων για την κατασκευή διάφορων συσκευών και προϊόντων. Το βιομηχανικό σύστημα παραγωγής είναι άμεσα συνδεδεμένο με τις εξορύξεις, αφού χωρίς ορυκτά είναι αδύνατο να υπάρξει βιομηχανική παραγωγή. Οι εξορυκτικές διαδικασίες υπήρχαν και πριν την βιομηχανική επανάσταση σε μικρότερο

βέβαια βαθμό. Ωστόσο ήταν η γενικότερη πρόοδος της τεχνοεπιστήμης που έδωσε τεράστιες δυνατότητες για πολλαπλάσια παραγωγή και επέκταση σε νέου τύπου εξορύξεις, με συνεπακόλουθη τη γενικευμένη μόλυνση του φυσικού κόσμου και την αλλοτρίωση των ανθρώπων.

Φτάνει να κοιτάξουμε ό,τι μας περιβάλλει μέσα σε μια πόλη και να σκεφτούμε από πού προήλθαν όλα αυτά και τότε θα διαπιστώσουμε ότι σχεδόν όλα τα κατασκευάσματα σε μια πόλη προέρχονται από τα έγκατα της γης. Οι πολυκατοικίες, όπως και όλα τα σύγχρονα κτίρια, αποτελούνται από τσιμέντο, σίδηρο, αλουμίνιο, πλαστικούς ή χάλκινους σωλήνες και άλλα ορυκτά. Αυτά τα υλικά προέρχονται από μια διαδικασία παραγωγής που το αρχικό της στάδιο είναι η εξόρυξή τους από τη γη. Τα αυτοκίνητα είναι φτιαγμένα από ορυκτές πρώτες ύλες και η κίνησή τους είναι αδύνατη χωρίς τα ορυκτά καύσιμα. Το οδικό δίκτυο είναι φτιαγμένο επίσης από πετρέλαιο και άλλα ορυκτά πετρώματα.

Οι ηλεκτρονικές συσκευές υψηλής τεχνολογίας που χρησιμοποιούμε στην καθημερινότητα μας θα ήταν αδύνατο να φτιαχτούν χωρίς εξορύξεις «σπάνιων γαιών» που προέρχονται κατά βάση από ορυχεία στην Κίνα και την Αφρικανική ήπειρο. Κινητά τηλέφωνα, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, πλυντήρια, φούρνοι, ψυγεία και τόσα άλλα συνδέονται άμεσα με την εξόρυξη συγκεκριμένων μετάλλων (κοβάλτιο, τιτάνιο, ταντάλιο, λίθιο, κτλ).

Το ηλεκτρικό ρεύμα που δίνει ενέργεια σε αυτές τις συσκευές, αλλά που επίσης είναι απαραίτητο για να φωτίζουν οι λάμπες και να γίνεται η νύχτα μέρα στις πόλεις, είναι αποτέλεσμα ανοιχτών λιγνιτορυχείων και εργοστασίων

παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Το ίδιο και οι αερομεταφορές, τα πλοία, τα τρένα και οι σιδηρόδρομοι, είναι αδύνατο να κατασκευαστούν και να λειτουργήσουν χωρίς τα ορυχεία, την εξόρυξη πετρελαίου και τις υπόλοιπες δομές του βιομηχανικού συστήματος.

Σε όλο τον κόσμο μικρά και μεγάλα ορυχεία ανοίγουν και κλείνουν αφού εξαντληθούν τα κοιτάσματα των ορυκτών τους. Αυτό που απομένει είναι μολυσμένη γη που δεν μπορεί να επουλωθεί. Ο πολιτισμός διογκώνεται ενώ ο φυσικός κόσμος εξοντώνεται. Αυτή η καταστροφική επέλαση του πολιτισμού είναι μια εγγενής χαρακτηριστική του τάση.

Θα ήταν εντελώς άστοχο να ισχυριστούμε ότι οι εξορύξεις μεταλλευμάτων είναι μια άσχετη διαδικασία από τις υπόλοιπες δομές της κοινωνίας. Οι εξορύξεις είναι μια δραστηριότητα η οποία, μπορεί να απασχολεί μερικούς μόνο ανθρώπους από το κοινωνικό σύνολο, αλλά οι ίδιες οι δομές και οι λειτουργίες της κοινωνίας στηρίζονται στην εξορυκτική βιομηχανία.

Η κρατική εκπαίδευση ως άλλη μια κοινωνική δομή, αναπαράγει το εργατικό δυναμικό, τους επιστήμονες και τους εμπειρογνώμονες οι οποίοι θα είναι πρόθυμοι, πειθαρχημένοι και ικανοί να ανταπεξέλθουν στις εξορυκτικές απαιτήσεις. Τα πανεπιστήμια παρέχουν εξειδικευμένες γνώσεις σε πολιτικούς μηχανικούς, μεταλλειολόγους κ.α. για να μπορούν να στελεχώσουν την παραγωγή. Τις βιομηχανικές εξορύξεις δεν τις κάνει ο οποιοσδήποτε, απαιτείται εξειδικευμένο προσωπικό, εργάτες που να έχουν ανάγκη τη δουλειά, επιστημονική μεθοδολογία και κοινωνικό σύστημα καταμερισμού εργασίας. Ρυθμίσεις οι οποίες συναντιούνται σε ολόκληρο το φάσμα του πολιτισμού. Η συστηματοποιημένη εργασία δίνει ταυτόχρονα με όλους τους άλλους θεσμούς. Δεν έχει μεγάλη σημασία ποιος την διευθύνει -το κράτος, τα συνδικάτα ή οι κεφαλαιοκράτες- σημασία έχει ότι υπάρχει και διαιωνίζει το εξουσιαστικό πλέγμα και καταστρέφει τη Γη. Οι άνθρωποι που δραστηριοποιούνται στο μηχανισμό της παραγωγής και διανομής δεν είναι ένα αθροιστικό σύνολο εργατών που θα μπορούσε να διαχωριστεί από το σύνολο των κοινωνικών σχέσεων και των εξουσιαστικών δομών.

Το κράτος ρυθμίζει όλες αυτές τις διαδικασίες που πρέπει να γίνουν, από την εκπαίδευση μέχρι την παραγωγή και μετά την κατανάλωση. Το σύγχρονο βιομηχανικό κράτος είναι ένα με τις λειτουργίες που διεξάγονται στον αστικό χώρο και στην παραγωγή και είναι αδύνατο να το δούμε έξω από αυτό το πλαίσιο.

Η τεχνοκρατία κατέχει και το μεγαλύτερο κεφάλαιο. Ο μηχανισμός που κατέχει τα μέσα για να διεκπεραιωθεί μια εργασία, κατέχει και τη δύναμη –που μεταφράζεται σε χρήμα. Αυτή η δύναμη διαχέεται πάνω στο πλέγμα των κοινωνικών σχέσεων με άμεσο αποτέλεσμα να τις ελέγχει και να τις κατευθύνει προς τον ανταγωνισμό και την παραγωγική δραστηριοποίηση.

Τελικός αποδέκτης της εξορυκτικής παραγωγής είναι όλο το κοινωνικό φάσμα με διάφορες βέβαια διαβαθμίσεις. Αυτό σημαίνει ότι το σύνολο της

κοινωνίας εξημερώνεται διαρκώς στις νέες συνθήκες που διαμορφώνει η παραγωγή. Οι άνθρωποι αναπροσαρμόζονται στο επεκτεινόμενο περιβάλλον της πόλης και η ίδια η κοινωνία προσομοιάζει με ένα εργοστάσιο. Όλες οι δομές της μαζικής κοινωνίας λειτουργούν ενορχηστρωμένα με αποτέλεσμα να εντείνεται η αλλοτρίωση από τον φυσικό κόσμο και τη ζωή γενικότερα. ΜΜΕ, εκπαίδευση, ιδεολογίες, αθλητισμός και μαζικά θέαματα φτιάχνουν μια παράλληλη πραγματικότητα που αποκόπτει με τη σειρά της την επαφή με το γεγονός της εξόντωσης της φύσης, κρατώντας τους ανθρώπους συνδεδεμένους με τη βιομηχανική πανούκλα. Η λειτουργία του κοινωνικού εργοστασίου εν τέλει εξυπηρετεί όλα τα συμφέροντα, μικρά και μεγάλα, που δομήθηκαν μέσα στις συνθήκες της κυριαρχίας.

Οι άνθρωποι διαπλέκονται με το τεχνικό σύστημα και γίνονται μέρος του, έτσι ώστε να εξυπηρετούνται οι καθημερινές τους ανάγκες. Όλα διευθετούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να μοιάζουν αναπόφευκτα και αξεπέραστα και η σκέψη ότι μπορεί να υπάρξει κάτι έξω από την μηχανή μέσα στην οποία ζούμε να απωθείται και να καταστέλλεται.

Έτσι, οι εξορύξεις και οι συνέπειές τους ως πραγματικό γεγονός φαντάζουν σαν ένα μακρινό και αναπόφευκτο συμβάν, ένα αναγκαίο κακό ή μια παράπλευρη απώλεια της φύσης. Σχεδόν όλοι έχουν πειστεί ότι οι εξορύξεις είναι κάτι το απαραίτητο. Δεξιοί και αριστεροί συνηγορούν στο ότι τις χρειαζόμαστε και ότι δεν μπορούμε να ζήσουμε χωρίς αυτές. Η συνήθης κριτική που γίνεται από «φιλολαϊκούς» είναι ότι η παραγωγή θα πρέπει να εξυπηρετεί τις ανάγκες του λαού, ενώ οτιδήποτε άλλο είναι δευτερεύον και μάλλον ασήμαντο. Η εξόρυξη χρυσού προκαλεί πιο έντονες αντιδράσεις από μέρους της κοινωνίας επειδή είναι εξόφθαλμο ότι ο χρυσός απευθύνεται στις απαιτήσεις των κεφαλαιοκρατών, ενώ για τις υπόλοιπες εξορύξεις υπάρχει μεγαλύτερη συναίνεση και αδράνεια.

Οι δομές του τεχνικού συστήματος διαμεσολαβούν μεταξύ ανθρώπων και φύσης. Οι εξορυκτικές βιομηχανίες κάνουν αυτή τη δουλειά: χρησιμοποιούν τα στοιχεία της φύσης με ένα καταστροφικό τρόπο σε μια προσπάθεια καθυπόταξης των δυνάμεών της. Ο μέσος άνθρωπος εμποτισμένος με την ανθρωποκεντρική ηθική, αισθάνεται ξένος με ό,τι συμβαίνει έξω από την ιδιωτική του σφαίρα και πόσο μάλλον με ό,τι συμβαίνει στα ορυχεία και τις εξορυκτικές δραστηριότητες, που σχετίζονται όμως με αυτά που καταναλώνουμε σε καθημερινή βάση. Πολλά από αυτά τα οποία χρησιμοποιούμε εδώ στην Ελλάδα και από αυτά που καταναλώνουμε, παράγονται σε άλλες χώρες, όμως αδιαφορούμε ή αδυνατούμε να γνωρίζουμε τον τρόπο που παράχθηκαν αυτά τα προϊόντα. Από μόνο του το βιομηχανικό σύστημα μας απομακρύνει από την παραγωγή και την προέλευση των προϊόντων που καταναλώνουμε. Η ύπαρξη των ορυχείων και η διαιώνιση του βιομηχανικού συστήματος δεν μπορεί να εξηγηθεί αλλιώς παρά μόνο από την

αποξένωση από τον φυσικό κόσμο και τον φυσικό μας εαυτό, λόγω των εξουσιαστικών σχέσεων και θεσμών.

Η εξόρυξη ορυκτών είναι ένα σύνολο από τεχνικές που στηρίζονται πάνω στον καταμερισμό εργασίας και συνδέονται άμεσα με την αναπαραγωγή του πολιτισμού. Δεν είναι τυχαίο το ότι συμπίπτει μαζί με τις άλλες λειτουργίες και δραστηριότητές του. Η πρόοδος του πολιτισμού στηρίζεται πάνω σε όλο αυτό το πλέγμα σχέσεων και στις εξορύξεις ως απαραίτητο συστατικό του. Ο αποπροσανατολισμός και η αλλοτρίωση προωθούνται μέσα από τις ίδιες τις δομές της εξουσίας για να γίνονται αποδεκτές οι πιο αποτρόπαιες πρακτικές για την αναπαραγωγή του τρόπου ζωής που διαμορφώνει.

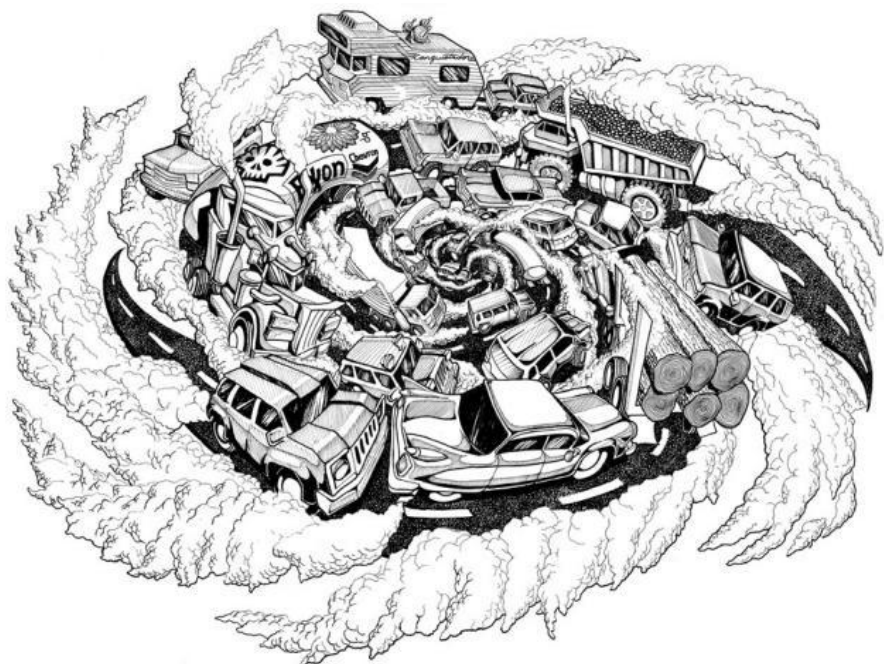
Σε μια ελεύθερη κατάσταση θα ήταν αδύνατο να υπάρξουν οι εξορύξεις ως συστηματική δραστηριότητα. Ακριβώς επειδή είναι κομμάτι αυτής της οργάνωσης των ανθρώπων και της κυριαρχίας ως καθολικής κατάστασης. Για να διατηρηθούν οι τεχνικές εξόρυξης θα πρέπει να διατηρηθεί ολόκληρο το εξουσιαστικό οικοδόμημα και το παγκόσμιο σύστημα αλληλεξάρτησης με θεσμούς και τεχνοκρατικούς οργανισμούς. Η βιομηχανία των εξορύξεων, όπως και ολόκληρο το βιομηχανικό σύστημα, αντικατοπτρίζει την παρούσα κοινωνία στο σύνολο της, τις δομές της, τις λειτουργίες και τις σχέσεις της.

Οι επιπτώσεις από τις εξορύξεις και το σύστημα που τις συντηρεί είναι πολλές σε όλο τον φυσικό κόσμο που κομμάτι του είναι και το ανθρώπινο είδος.

Επίσης τα ατυχήματα που σχετίζονται με τις εξορύξεις μεταλλευμάτων και την μεταφορά τους είναι πολύ συχνά σε παγκόσμιο επίπεδο. Όλα αυτά τα γεγονότα είναι πραγματικά, είναι δεδομένο ότι θα υπάρχουν όσο συντηρούνται οι δομές του πολιτισμού και όσο συνεχίζεται αυτός ο εξουσιαστικός τρόπος ζωής. Οφείλουμε να γκρεμίσουμε τα ιδεολογικά τείχη που έφτιαξε η επιβολή της κυριαρχίας και τα οποία μας εμποδίζουν να δούμε ότι μπορούμε να ζήσουμε αλλιώς, χωρίς τις εξουσιαστικές δομές. Μπορούμε να συναισθανθούμε τι επιφέρουν οι πρακτικές του πολιτισμού ασχέτως αν συμβαίνουν μακριά μας ή δεν μας αφορούν άμεσα. Μόνο αν δούμε τον κόσμο σαν μια ζωντανή φυσική ολότητα και όχι σαν τεμαχισμένη άψυχη ύλη μπορούμε να οραματιστούμε και να αγωνιστούμε για την συνολική απελευθέρωση.

Μπορούμε να ζήσουμε σε ένα κόσμο χωρίς εξορύξεις, όπως μπορούμε να ζήσουμε και σε ένα κόσμο χωρίς κράτος και εξουσία. Το ζήτημα δεν είναι μόνο πρακτικό και υλικό όπως μπορεί να φαίνεται, αλλά είναι κυρίως ένα ζήτημα πνευματικής κατανόησης. Ο τρόπος ζωής που επιβάλλει το σύμπλεγμα κυριαρχίας θα ήταν αδύνατο να γίνει αποδεκτός αν δεν υπήρχε η πνευματική και νοητική καθυπόταξη στις αξίες και την ηθική του ασιτισμού. Οπότε έχει μεγάλη σημασία να αποδομήσουμε νοητικά την εξουσία και να αναζητήσουμε τις ελεύθερες μας ρίζες ως γήινες υπάρξεις. Με βάση αυτό, ο αγώνας ενάντια στην κυριαρχία μπορεί να πάρει ουσιαστική απελευθερωτική κατεύθυνση.

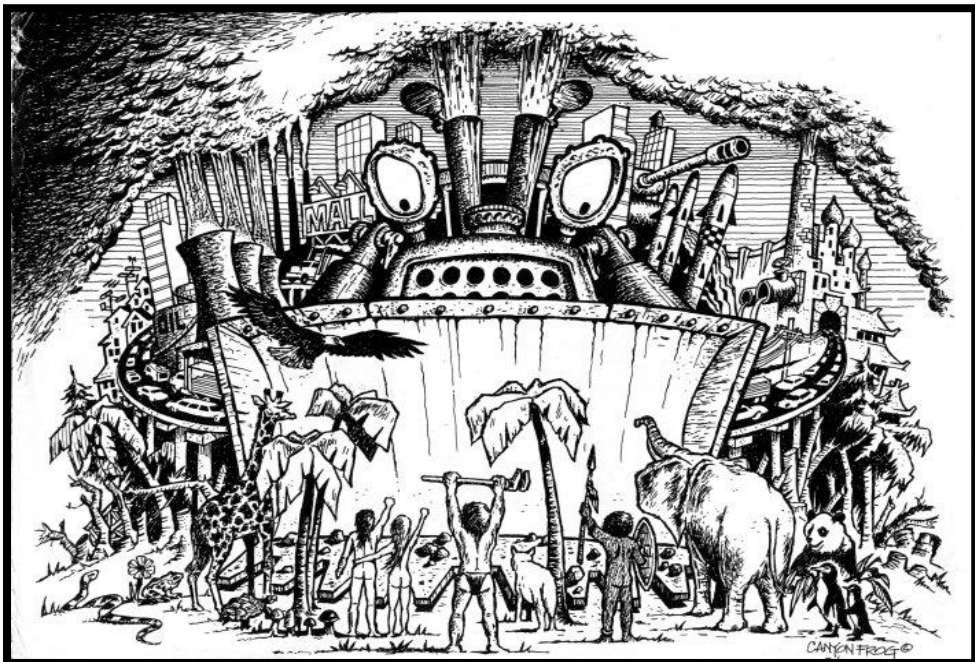

ΕΞΟΥΞΕΙΣ: ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΛΕΜΩΝ ΚΑΙ ΕΚΛΑΒΙΑΣ

Η ιστορία των εξουξέων ήταν πάντα μια ιστορία επεκτατικών πολέμων, αποικιοκρατίας και μαζικών σφαγών. Τα ορυκτά μεταλλεύματα, πετρώματα και καύσιμα χρησιμοποιήθηκαν πάντα από την εξουσία για να ισχυροποιήσουν τη θέση της έναντι των υπηκόων της αλλά και των αντίπαλων κέντρων εξουσίας.

Για τα μάρμαρα με τα οποία χτίζονταν οι ναοί των αρχαίων πολιτισμών και την κοπή νομισμάτων για την επέκταση του εμπορίου καταστράφηκαν από την αρχαιότητα ήδη σημαντικοί βιότοποι, για παράδειγμα στην Αττική το όρος Πεντελικό και το Λαύριο. Παράλληλα τα μεταλλεύματα ισχυροποίησαν τη θέση των πόλεων-κρατών που τα εκμεταλλεύονταν και έδωσαν στη διάθεσή τους ισχυρότερα όπλα με τα οποία έκαναν επεκτατικούς πολέμους για την ανεύρεση νέων πηγών μεταλλευμάτων. Τα μεταλλεύματα των νησιών του Αιγαίου έγιναν στόχος της επεκτατικής πολιτικής της αρχαίας Αθήνας μαζί με τον έλεγχο των εμπορικών δρόμων. Πάντα οι περιοχές όπου ανακαλύπτονταν μεταλλεύματα αποτελούσαν σημείο έριδας ανάμεσα σε πόλεις-κράτη και αυτοκρατορίες και ο πόλεμος για την επικράτηση στην εκάστοτε περιοχή ήταν αναμενόμενος.

Τέτοια γεγονότα συμβαίνουν από τότε που σχηματίστηκαν οι πρώτοι πολιτισμοί και δεν ήταν μόνο ένα φαινόμενο στον ελλαδικό χώρο. Η προσπάθεια επέκτασης σε περιοχές που είχαν μεταλλεύματα στο εσωτερικό της γης τους είναι

διαχρονική. Η γενοκτονία και η υποδούλωση ιθαγενών πληθυσμών είναι μια συνήθης κατάσταση στην ιστορία του πολιτισμού. Από τους επεκτατικούς πολέμους της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας μέχρι τις σταυροφορίες και τις ανακαλύψεις του 16ου αιώνα παρατηρείται ότι τα αποθέματα μετάλλων μιας περιοχής ήταν ένας από τους λόγους για τους οποίους άξιζε να κατακτηθεί. Ένας από τους λόγους που η ρωμαϊκή αυτοκρατορία επέλεξε να επικεντρωθεί προς τη δύση ήταν τα πλούσια σε χρυσό ορυχεία που βρίσκονταν στη περιοχή της σημερινής Ισπανίας.

Με το τέλος του Μεσαίωνα στη Δυτική Ευρώπη άρχισε να αναπτύσσεται το εμπόριο και να αυξάνεται η παραγωγή μέσα από νέες ανακαλύψεις και τεχνικές. Η εμπορική και βιοτεχνική αυτή πρόοδος δημιούργησε δύο παράλληλες ανάγκες, την ανάγκη για εξεύρεση περισσότερων πρώτων υλών για τη παραγωγή και την ανάγκη για εξεύρεση νέων αγορών. Η βελτίωση της ναυσιπλοΐας συνετέλεσε καθοριστικά στη δυνατότητα εξερεύνησης πιο μακρινών προορισμών.

Τα εξερευνητικά ταξίδια που ξεκίνησαν λοιπόν τότε με αυτούς τους δύο στόχους είχαν την παρότρυνση και την πλήρη υποστήριξη των εκάστοτε κρατών κυρίως της Αγγλίας, της Πορτογαλίας, της Ολλανδίας και της Ισπανίας. Οι εξερευνητές-κατακτητές ταξίδευαν για μήνες και εποίκιζαν νέους τόπους με βασική προϋπόθεση την αφθονία τους σε χρυσάφι. Στη πλειοψηφία των περιπτώσεων το χρυσάφι θεωρούνταν άχρηστο για τους ιθαγενείς και δεν μπορούσαν να προβλέψουν τη σκλαβιά που θα βίωναν από την εξόρυξή του. Αυτό βέβαια παρόλο που αποτελεί κανόνα δεν είναι απόλυτο, στις Άνδεις υπήρχαν ορυχεία από την εποχή του πολιτισμού των Ίνκας στα οποία και εργαζόνταν αγρότες ως σκλάβοι, αλλά αυτό δεν μπορεί να συγκριθεί με το τι έγινε με την επέλαση των Ευρωπαίων. Στην πόλη και το ορυχείο Ποτόσι στη Βολιβία έχασαν τη ζωή τους από το 1545 ως το 19ο αιώνα περίπου οκτώ εκατομμύρια ινδιάνοι και Αφρικανοί σκλάβοι.

Οι περισσότεροι θαλασσοπόροι υπό τις εντολές του εκάστοτε βασιλέα είτε σκότωναν μαζικά τους ιθαγενείς για να εγκατασταθούν στη γη τους, είτε τους χρησιμοποιούσαν ως σκλάβους για τα μεταλλεία και τις βαριές εργασίες. Οι πρακτικές αυτές επεκτάθηκαν σε όλο τον πλανήτη σχεδόν ταυτόχρονα μέσα σε δύο αιώνες και καθόρισαν τη δομή του κόσμου όπως τον γνωρίζουμε σήμερα. Η αποικιοκρατία εξαπλώθηκε από την Αμερική (νότια, κεντρική και βόρεια) μέχρι την Ινδία, την Αφρική και την Αυστραλία, κάθε κομμάτι γης πάνω στο πλανήτη έπρεπε να ανήκει σε κάποια από τις ισχυρές χώρες και η κατάκτησή του ήταν αντικείμενο βίαιων συγκρούσεων και πολέμων. Ως αποτέλεσμα της αποικιοκρατίας οι περισσότερες φυλές που ζούσαν χωρίς πολιτισμό σε αρμονία με τη φύση είτε εξοντώθηκαν είτε εκπολιτίστηκαν με τη βία.

Η αποικιοκρατία και οι εξορύξεις δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για τη δημιουργία του λεγόμενου τρίτου κόσμου. Οι αποικιοκράτες φτάνοντας σε τόπους

που τους περιέγραφαν στα ημερολόγια τους σαν τη χαμένη Εδέμ άρχισαν να κάνουν αυτό που είχαν μάθει από τον τόπο τους. Έκοβαν δέντρα για να φτιάξουν τις πολιτείες τους και τις φυτείες που θα τις έτρεφαν, αλλά και θα εξήγαγαν τα προϊόντα στη μητρόπολη. Κατέστρεφαν και μόλυναν περιοχές ολόκληρες για να φτιάξουν ορυχεία μεταλλευμάτων ή διαμαντιών. Τα θησαυροφυλάκια της Ευρώπης γέμισαν με το αιματοβαμμένο χρυσάφι των ιθαγενών που βλέποντας τους τόπους τους να λεηλατούνται εξεγέρθηκαν σε πολλές περιπτώσεις αλλά εν τέλει ηττήθηκαν απέναντι στους πιο ετοιμοπόλεμους και τεχνολογικά προηγμένους κατακτητές. Αφού κατέστρεψαν τη φύση από την οποία ζούσαν, εξολόθρεψαν τη πλειονότητα των γηγενών πληθυσμών και απέκτησαν τον έλεγχο της τροφής και του νερού, ήταν πιο εύκολο για τους κατακτητές να εκπολιτίσουν και να υποδουλώσουν τους εναπομείναντες πληθυσμούς με τον εκβιασμό της επιβίωσης. Αξίζει να αναφερθεί ότι ο βασικότερος τρόπος εξόντωσης των γηγενών πληθυσμών ήταν η μετάδοση θανατηφόρων ασθενειών από τους Ευρωπαίους. Οι αποικιοκρατικές χώρες πολλές φορές πολέμουσαν μεταξύ τους για την επικράτηση στις περιοχές, ένας από αυτούς τους πολέμους ήταν ο πόλεμος των Μπόερς το 1899 στη νότια Αφρική όπου οι Ολλανδοί συγκρούστηκαν με τους Άγγλους για τον έλεγχο των χρυσωρυχείων και των διαμαντιών.

Η λεηλασία της γης από τους αποικιοκράτες και η εξαθλίωση των πληθυσμών τους οδήγησε μετά το β' παγκόσμιο πόλεμο σε μια νέου τύπου αποικιοποίηση. Αυτές οι χώρες εν τύποις απελευθερώθηκαν και αποτελούν μέχρι τις μέρες μας το λεγόμενο τρίτο κόσμο. Ο Δυτικός ελεγκτατισμός διαχώρισε τον πληθυσμό της γης σε αναπτυσσόμενες και ανεπτυγμένες χώρες, σε πρώτους, δεύτερους και τρίτους κόσμους. Ολόκληρος αυτός ο παγκόσμιος μηχανισμός στοχεύει σε μια υποτιθέμενη αέναη πρόοδο του ανθρώπινου είδους. Αυτή μετρίεται από τους τεχνοκράτες με βάση την ανάπτυξη της βιομηχανίας και του οικονομικού συστήματος. Μια από τις λειτουργίες του οικονομικού συστήματος είναι η μέτρηση της ευμάρειας μέσω του ΑΕΠ, ενός δείκτη καθαρά παραπλανητικού, γιατί μετρά τη ποιότητα της ζωής των ανθρώπων με βάση με την δυνατότητα απόκτησης άχρηστων και βλαπτικών βιομηχανικών προϊόντων.

Μια νέου τύπου αποικιοκρατία με οικονομικό κυρίως χαρακτήρα αναδείχθηκε με τις πολυεθνικές εταιρίες των δυτικών χωρών να παίζουν το ρόλο που έπαιζαν τα αποικιοκρατικά κράτη κάποτε. Τα κράτη και οι διεθνείς οργανισμοί (ΔΝΤ, ΠΟΕ, ΟΗΕ, ΝΑΤΟ) επιβάλλουν πολιτικά τη καταστροφή των βιοτόπων, για την εξαγωγή των μεταλλευμάτων και των ορυκτών που χρειάζεται για να λειτουργήσει το παγκόσμιο τεχνοβιομηχανικό σύστημα, είτε μέσω των οικονομικών του χρέους είτε μέσα από πολέμους όταν οι οικονομικοί εκβιασμοί δεν αποδίδουν πια. Δικτατορίες και έντονα ρατσιστικά καθεστώτα στηρίζονταν από τη Δύση για την εξυπηρέτηση αυτών των σκοπών (απαρτχάιντ στη νότιο Αφρική, Πινοσέτ στη Χιλή κ.α.).

Στη Νιγηρία τα τελευταία πενήντα χρόνια βλέπουμε να εξελίσσεται μια ιστορία εμφύλιων πολέμων, συγκρούσεων και καταστολής κινημάτων από κρατικούς και παρακρατικούς στρατούς που χρηματοδοτούνται από τις πετρελαϊκές εταιρίες συντηρώντας στρατιωτικά καθεστώτα. Η παντελής καταστροφή του μαγνητικού υδροβιότοπου του Δέλτα του

ποταμού Νίγηρα και η εξαθλίωση εκατομμυρίων ανθρώπων είναι το αποτέλεσμα των εξορυκτικών δραστηριοτήτων στη περιοχή. Στη Λατινική Αμερική τα κράτη στηρίζουν ανοιχτά τις πετρελαϊκές εταιρίες και όταν δεν το κάνουν εποφθαλμιούν στο να εγκαταστήσουν κρατικές δομές πετρελαιοπαραγωγής. Η Αμαζονία του Εκουαδόρ αποτελεί ένα τέτοιο παράδειγμα όπου η канаδική πολυεθνική texaco κατέστρεψε την περιοχή για να δώσει τη θέση της στη κρατική petroecuador. Ολόκληρη η περιοχή έχει μεταμορφωθεί σε ένα πραγματικό νεκροταφείο άγριας ζωής και οι κάτοικοι οι οποίοι αντιστέκονται στη καταστροφή του βιότοπού τους αντιμετωπίζουν ωμή κρατική καταστολή παρόμοια με αυτή που βλέπουμε να συμβαίνει στη Χαλκιδική.

Το δίπολο φτωχών και πλούσιων χωρών είναι ένα οικονομικό κατασκεύασμα του παγκόσμιου συστήματος κυριαρχίας. Δεν μπορεί να γίνει αποδεχτό από αναρχική οπτική ότι οι φτωχές χώρες θα μπορούσαν να είναι πλούσιες αν η "κακιά δύση" δεν τους έκλεβε το "φυσικό πλούτο". Ο φυσικός κόσμος έχει τη δικιά του αυταξία και δεν μπορεί να μετρηθεί με οικονομικά κριτήρια. Τα βουνά, τα δάση, οι λίμνες και τα ποτάμια, τα μέρη δηλαδή που μπορούν να παρέχουν στον άνθρωπο και τα υπόλοιπα ζώα ό,τι χρειάζονται για να ζήσουν με αρμονία και ελευθερία είναι εκείνα που θα πρέπει να εκτιμηθούν και όχι η εξόρυξη μεταλλευμάτων για οικονομική επέκταση. Οι εξορύξεις, είτε γίνονται από τα ίδια τα κράτη των χωρών αυτών, είτε με αυτοδιαχείριση από τους ίδιους τους πληθυσμούς, είτε από τις πολυεθνικές, έχουν τραγικά καταστροφικές επιπτώσεις για τους βιοτόπους των περιοχών στις οποίες διενεργούνται. Βέβαια πρέπει να επισημάνουμε ότι στις χώρες του "τρίτου κόσμου" οι εξορύξεις έχουν τις πιο κραυγαλέα καταστροφικές επιπτώσεις, αφού στις εταιρίες δίνεται από το εκάστοτε κράτος λευκή επιταγή να κάνουν ό,τι θέλουν. Ακόμα και αν υπόσχονται "περιβαλλοντικές βελτιώσεις" το σύνθημα είναι αυτές να μη γίνονται επειδή κάτι τέτοιο θα ανέβαζε το κόστος παραγωγής.

Για τον σύγχρονο Δυτικό Πολιτισμό της υψηλής τεχνολογίας, οι εξορύξεις έχουν καθοριστικό ρόλο για τη λειτουργία του τεχνοβιομηχανικού συστήματος. Από την βιομηχανική επανάσταση και μετά οι εξορύξεις έγιναν ακόμα πιο απαραίτητες για την διαίωση της κυριαρχίας και παρέιχαν στις νεοανακαλυφθείσες μηχανές την ενέργεια που χρειάζονταν για να λειτουργήσουν. Από τις εξορυκτικές δραστηριότητες για δημιουργία εργαλείων, νομισμάτων και κοσμημάτων η κυριαρχία στράφηκε στις εξορύξεις άνθρακα, λιγνίτη και μετέπειτα πετρελαίου για να ταΐσει τις μηχανές που αυξάνονταν αλληπάλληλα. Αυτή η νέα ανάγκη για ορυκτά οδήγησε στην επέκταση των ορυχείων, αλλά και σε νέους ελεγκτικούς πολέμους για τον έλεγχό τους.

Οι πόλεμοι για τον έλεγχο των πετρελαιοπηγών αποτέλεσαν την κύρια αιτία στρατιωτικών επιχειρήσεων τα τελευταία 50 χρόνια, με σημαντικότερους τους πολέμους του κόλπου (1990 και 2003), όπου το NATO επιτέθηκε στην μεγάλη πετρελαιοπαραγωγό χώρα το Ιράκ. Τα τελευταία χρόνια παραδείγματα παρόμοιων πολέμων είναι στη Γεωργία το 2007 για τον έλεγχο της διαδρομής των αγωγών του φυσικού αερίου από την ανατολή στην Ευρώπη, στη Λιβύη το 2011 και φέτος του πολέμου της Γαλλίας στο Μάλι όπου εξορύσσεται χρυσός, ουράνιο και πετρέλαιο. Πέρα από τους άμεσους εμφανείς πολέμους οι πολυεθνικές εταιρίες και τα κράτη της Δύσης δημιουργούν τεχνητούς εμφύλιους πολέμους, χρηματοδοτώντας και εξοπλίζοντας πολλές φορές και τις δύο αντιμαχόμενες πλευρές ταυτόχρονα έτσι ώστε να μπορούν να διεισδύουν ανενόχλητες σε κράτη με αποσταθεροποιημένη πολιτική κατάσταση. Η δημιουργία παρακρατικών και μαφιόζικων οργανώσεων σε αυτές τις περιοχές εξυπηρετεί πολλές φορές τα συμφέροντα των πολυεθνικών αφού αναλαμβάνουν την καταστολή των αντιφρονούντων με άμεσο, βίαιο και αποτελεσματικό τρόπο. Τέτοια παραδείγματα αποτελούν η Σιέρα Λεόνε για το εμπόριο των διαμαντιών, η Ζάμπια για το χαλκό και η Ναμίμπια για το ουράνιο και τα διαμάντια.

Καθώς το τεχνοβιομηχανικό σύστημα εξελίσσεται παράλληλα με την οικονομία και επεκτείνεται διαρκώς, ανάγκες για νέα ορυχεία προκύπτουν σε όλο το κόσμο. Τα κράτη φροντίζουν να επικρατεί η τάξη και οι μεταλλευτικές δραστηριότητες να υλοποιούνται απρόσκοπτα. Οι νέες μορφές τεχνολογίας έχουν δημιουργήσει την ανάγκη για μια σειρά από μεταλλεύματα που ονομάζονται "σπάνιες γαίες" ή λανθανίδες. Νέες έρευνες γίνονται σε όλο το κόσμο για την ανακάλυψη τέτοιων κοιτασμάτων. Η χρήση τους είναι τόσο απαραίτητη για τα προϊόντα υψηλής τεχνολογίας ώστε τα κοιτάσματά τους αναμένεται να γίνουν αντικείμενο ανταγωνισμών ανά τον κόσμο.

Συμπερασματικά, η αποικιοκρατία, οι πόλεμοι, η αποσταθεροποίηση κοινωνιών και η οδήγησή τους προς εμφύλιες συρράξεις δεν είναι κάτι αποκομμένο από τη τεχνολογική και οικονομική πρόοδο του Δυτικού πολιτισμού που χαρακτηριστικό του είναι και οι συνεχείς εξορυκτικές διαδικασίες.

Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ

Το ζήτημα της παραγωγής πετρελαίου και γενικότερα το ενεργειακό ζήτημα είναι άμεσα συνδεδεμένο με τον τρόπο ζωής μας, την κυριαρχία, το βιομηχανικό σύστημα και τον πολιτισμό. Γι' αυτό ο αναρχικός απελευθερωτικός αγώνας θα είναι ελλιπής αν δεν υπάρχει ενασχόληση με αυτά τα ζητήματα τα οποία δεν μπορούν να καλυφθούν με ένα κείμενο. Οι σκέψεις και τα συμπεράσματα σε σχέση με αυτά τα ζητήματα (όπως και με κάθε ζήτημα) θα πρέπει να αποτελούν κομμάτι μιας ολιστικής άποψης, για το πώς μπορούμε να ζήσουμε χωρίς εξουσία. Είναι σημαντικό να δούμε με ποιο τρόπο η παραγωγή ενέργειας αποτελεί δομικό παράγοντα στη διαμόρφωση της παγκόσμιας συνθήκης ανελευθερίας και μόλυνσης.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η σύγχρονη μαζική κοινωνία είναι «εθισμένη» στο πετρέλαιο και στην υπέρμετρη κατανάλωση ενέργειας γενικότερα. Είναι κοινή διαπίστωση πως χωρίς ενέργεια δεν μπορεί να λειτουργήσει το τεχνικό σύστημα, που αποτελεί βασική δομή της κυριαρχίας και η οποία είναι ασυμβίβαστη με έναν ελεύθερο τρόπο διαβίωσης.

Επομένως η παραγωγή πετρελαίου είναι αλληλένδετη με την κυριαρχία. Εκτός αυτού τα αποθέματά του μειώνονται. Αυτά τα αποθέματα χρειάστηκαν δισεκατομμύρια χρόνια για να δημιουργηθούν, ενώ θα εξαντληθούν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Αυτό είναι ένα δείγμα για το πόσο αντίθετος προς τη φύση είναι ο πολιτισμός. Η παραγωγή του πετρελαίου για την ικανοποίηση του εξαρτημένου ανθρώπινου πληθυσμού είναι αδύνατη χωρίς τους μηχανισμούς της τεχνοκρατίας, τις διακρατικές συμβάσεις για τη διανομή του, την επεκτατική επιβολή και τον οικονομικό εκβιασμό. Είναι αυτονόητο ότι ένας ελεύθερος κόσμος δεν μπορεί να συνυπάρξει με αυτά τα δεδομένα, τα οποία το καλύτερο θα ήταν να αποτελέσουν γεγονότα μιας περασμένης εποχής. Υποθετικά μιλώντας, αν όλες αυτές οι δομές της κυριαρχίας, που χρειάζονται για την παραγωγή και την διανομή του πετρελαίου, περνούσαν με κάποιο τρόπο στα χέρια αναρχικών οργανώσεων είναι πέρα από κάθε αμφιβολία ότι θα μιλούσαμε για ένα γραφειοκρατικό, τεχνοκρατικό και εξουσιαστικό σύστημα με «αναρχική» διαχείριση.

Αν δούμε το ζήτημα του πετρελαίου ως ζήτημα ενός απλού ορυκτού καυσίμου, τότε δεν θα μπορούσαμε να βγάλουμε κάποιο συμπέρασμα για το ρόλο που έπαιξε στην ανάπτυξη του πολιτισμού. Το διακύβευμα είναι ότι το πετρέλαιο δεν είναι μόνο ένα απλό ορυκτό. Ακριβώς επειδή γύρω από την παραγωγή του συγκεντρώνει ένα σύνολο από θεσμούς, για να ελέγξουν την διανομή του. Πάνω σε αυτή την διαδικασία είναι προσαρτημένοι με κάποιο τρόπο δισεκατομμύρια καταναλωτές. Η παραγωγή και η χρήση του πετρελαίου είναι ένα με την κυριαρχία. Εξ' αρχής η εξόρυξή του –ειδικά σήμερα που η ανεύρεσή του είναι πιο σπάνια- χρειάζεται το εξουσιαστικό σύστημα για να υλοποιηθεί, όπως και η χρήση

του απευθύνεται σε ένα εξουσιαστικό τρόπο ζωής. Μια ελεύθερη ομαδοποίηση ανθρώπων δεν θα έχει ανάγκη την εξόρυξη και την χρήση του πετρελαίου, ακριβώς επειδή η ζωή της θα είναι απλή και αυτάρκης, χωρίς την εξάρτηση από το βιομηχανικό σύστημα.

Το πετρέλαιο χρησιμοποιήθηκε από ανθρώπους στην αρχαιότητα για διάφορους λόγους. Όλες οι προηγούμενες χρήσεις του πετρελαίου μέχρι το δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα δεν είχαν ιδιαίτερη σχέση με τις εφαρμογές του μετέπειτα. Η εφεύρεση μηχανών εσωτερικής καύσης αποτέλεσε τον κύριο λόγο για την συγκρότηση της βιομηχανίας πετρελαίου. Η βιομηχανική επανάσταση στην αρχή αρέσθηκε στην εκμετάλλευση του γαιάνθρακα (κάρβουνο, λιγνίτη), ενώ μετέπειτα με τις πρώτες εξορύξεις πετρελαίου ανοίχτηκαν νέοι δρόμοι προόδου και εφευρέσεων. [σημ.: *Η πρώτη γεώτρηση για την αναζήτηση πετρελαίου έγινε από τον Έντγουιν Ντρέικ στη Δ. Πενσυλβανία τον Αύγουστο του 1859 και σε βάθος 21 μέτρων.*] Με το πετρέλαιο ως βασικό καύσιμο ορυκτό η βιομηχανική παραγωγή απέκτησε την αναγκαία ενέργεια για την επέκτασή της.

Η εξόρυξη πετρελαίου ως γνωστό δεν προορίζεται, πλέον, μόνο για τις μηχανές εσωτερικής καύσης, με το πέρασμα του χρόνου οι εφαρμογές του διευρύνθηκαν. Το πετρέλαιο είναι η πρώτη ύλη για την παραγωγή πετροχημικών προϊόντων όπως τα λιπάσματα, τα φυτοφάρμακα, τα απορρυπαντικά, οι διαλύτες, τα συνθετικά προϊόντα όπως τα πλαστικά μέχρι και ορισμένα είδη εκρηκτικών υλών. Οι συνέπειες αυτών των εφαρμογών από την βιομηχανική παραγωγή και την χρήση τους από το καταναλωτικό κοινό είναι πολυποικίλες και διαπλεγμένες με διάφορες άλλες εξελίξεις και τομείς του σύγχρονου κοινωνικού γίνεσθαι.

Η χρήση του πετρελαίου ως καύσιμη ύλη έδωσε την δυνατότητα να αναπτυχθούν ένα σύνολο από άλλες βιομηχανίες, όπως αυτή του αυτοκινήτου στις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Παράλληλα οι μεταφορές κάθε είδους μπόρεσαν να εκσυγχρονιστούν ή να υλοποιηθούν εξ' αρχής χάρη στις αλληπάλληλες εφευρέσεις. Η ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου και της οικονομίας ήταν κάτι το αναμενόμενο. Ταυτόχρονα το πετρέλαιο έγινε η γρήγορη και βασική πηγή ενέργειας για την εκβιομηχάνιση νέων περιοχών της γης σε σύντομο χρονικό διάστημα. Με το πετρέλαιο οι αποστάσεις έγιναν πιο «μικρές» και όλα γίνονται με μεγαλύτερη ταχύτητα.

Χωρίς το πετρέλαιο το βιομηχανικό οικοδόμημα δεν θα εξελισσόταν με αυτόν τον τρόπο και με αυτόν το ρυθμό, ενώ ο σύγχρονος κόσμος δεν θα είχε αυτή την όψη. Δεν είναι ότι το πετρέλαιο είναι ο μοναδικός και ο απόλυτος παράγοντας ανάπτυξης και επέκτασης του πολιτισμού και της κυριαρχίας, αλλά σίγουρα ήταν και είναι ένας καθοριστικός παράγοντας. Η κοινωνική συγκρότηση πίσω από την ιδέα της προόδου του πολιτισμού οδηγεί στην εκμετάλλευση κάθε στοιχείου του φυσικού κόσμου που είναι δυνατή να γίνει.

Η παραγωγή πετροχημικών προϊόντων έφερε και αυτή με τη σειρά της άλλα αλυσιδωτά γεγονότα. Τα πλαστικά προϊόντα μπήκαν στην καθημερινότητά μας και τα σκουπίδια μας έγιναν πιο ρυπογόνα και τοξικά. Ο καταναλωτισμός αυξήθηκε και γενικά η ζωή μας πλαστικοποιήθηκε σε κάθε επίπεδο. Στους ωκεανούς συσσωρεύτηκαν δισεκατομμύρια τόνοι πλαστικού που διατάραξαν την ισορροπία των θαλάσσιων βιοτόπων, μαζί με τις πετρελαιοκηλίδες και τα άλλα παράγωγα του πετρελαίου. Είναι πολύ συχνό το φαινόμενο να πεθαίνουν ζώα από την κατάποση πλαστικών. Πτηνά, χελώνες, φάλαινες και τόσα άλλα ζώα βρίσκουν τον θάνατο με αυτό τον τρόπο.

Τα πετροχημικά είναι βασικό συστατικό για λιπάσματα και φυτοφάρμακα (ζιζανιοκτόνα), τα οποία άρχισαν να χρησιμοποιούνται συστηματικά μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, προκαλώντας την λεγόμενη «Πράσινη επανάσταση» στη γεωργία. Τα αποτελέσματα της Πράσινης επανάστασης ήταν η κατακόρυφη αύξηση της γεωργικής παραγωγής, το «ξεριζώμα» αγροτικών κοινοτήτων, η αστικοποίηση, η άμετρη αύξηση του πληθυσμού και άλλα σύνθετα κοινωνικά προβλήματα.

Πριν την χρήση του πετρελαίου από την βιομηχανία οι άνθρωποι δεν είχαν καθόλου ανάγκη την παραγωγή του και ό,τι ακολούθησε αυτής. Αυτό που μένει από όλες αυτές τις δεκαετίες χρήσης του πετρελαίου εκτός από την μόλυνση του φυσικού κόσμου είναι η παρούσα εξάρτηση δισεκατομμυρίων ανθρώπων από την χρήση του και τον τρόπο ζωής που διαμορφώθηκε. Οι άνθρωποι πριν την παραγωγή πετρελαίου ζούσαν πιο κοντά στους ρυθμούς της φύσης, ενώ ένα μεγάλο μέρος του τότε ανθρώπινου πληθυσμού ζούσε αρμονικά με τον φυσικό κόσμο. Σήμερα σχεδόν όλος ο πληθυσμός της γης, που είναι πολλαπλάσιος από αυτόν πριν την παραγωγή πετρελαίου, ζει εξαρτημένος από τη βιομηχανική παραγωγή. Αυτό σημαίνει ότι χάθηκαν οι αυτάρκειες κοινότητες και η δυνατότητα μιας ζωής χωρίς μόλυνση και καταστροφή του φυσικού κόσμου.

Από το 1859 όπου και άρχισαν οι εξορύξεις πετρελαίου μέχρι και τις μέρες μας, το βιομηχανικό σύστημα κατάφερε να παρέχει σχετικά «φτηνό» πετρέλαιο στα οικονομικά ανεπτυγμένα κράτη και σε ένα μεγάλο μέρος του αστικού πληθυσμού των αναπτυσσόμενων οικονομικά κρατών. Αυτή η παροχή «φτηνού» πετρελαίου προερχόταν μέχρι σήμερα από σχετικά εύκολα εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα. Είναι αναμενόμενο ότι κάποια στιγμή η παραγωγή «φτηνού» πετρελαίου θα φτάσει σε μια κορύφωση (θεωρία peak oil) και στη συνέχεια προβλέπεται μια ραγδαία αύξηση της τιμής του ως συνέπεια της μείωσης των κοιτασμάτων και της δύσκολης και ακριβότερης εξόρυξης. Γύρω από αυτό το ζήτημα έχει ανοίξει εδώ και πολλές δεκαετίες σε διεθνές επίπεδο μια συζήτηση. Τα πετρελαιοπαραγωγά κράτη και οι εταιρίες έχουν χρησιμοποιήσει πάμπολλες φορές φήμες και ψευδή στοιχεία, σε σχέση με τα αποθέματα πετρελαίου, για να διαμορφώσουν την τιμή του σύμφωνα με τα δικά τους συμφέροντα. Όμως οι

απόψεις που ακούγονται είναι πολλές και όχι μόνο από άμεσα εμπλεκόμενους (εταιρίες, κράτη). Κάποιες απόψεις λένε ότι το σημείο κορύφωσης της παραγωγής έχει ήδη ξεπεραστεί, άλλες ότι βρισκόμαστε τώρα σε αυτή την περίοδο και άλλες ότι την πλησιάζουμε.

Κάθε πεπερασμένο ορυκτό καύσιμο -όπως το πετρέλαιο, ο γαιάνθρακας, το φυσικό αέριο- φθάνει κάποτε στην εξάντλησή του και η παραγωγή του ακολουθεί μια πορεία με αρχή, μέση και τέλος. Όπως κάθε μη άμεσα ανανεώσιμο φυσικό στοιχείο, το πετρέλαιο είναι περιορισμένο και η κατανάλωσή του θα αυξηθεί, θα οξυνθεί και θα μειωθεί. Με τον τρόπο που λειτουργεί το βιομηχανικό σύστημα εδώ και πολλές δεκαετίες η κορύφωση της παραγωγής είναι αναπόφευκτη. Αυτός είναι ένας βασικός λόγος που υπάρχει έντονη κινητικότητα από τις πετρελαϊκές εταιρίες για επενδύσεις σε άλλες μορφές παραγωγής ενέργειας και σε νέες τεχνολογίες. Βέβαια πέρα από το οικονομικό κόστος, το οποίο αφορά ιδιαίτερα τις εταιρίες, το ενδεχόμενο της μόνιμης πτώσης της παραγωγής πετρελαίου θα επιφέρει ένα πραγματικό κλονισμό στις δομές του πολιτισμού.

Δεν μπορεί να διευκρινιστεί με ακρίβεια πότε θα αρχίσει η μείωση της παραγωγής πετρελαίου, αλλά σίγουρα η πορεία προς την εξάντλησή του είναι δεδομένη. Πολλές πετρελαϊκές αναγνωρίζουν το ενδεχόμενο μείωσης της παραγωγής, ενώ άλλες υποστηρίζουν ότι πιο εξελιγμένες τεχνικές εξόρυξης θα αντισταθμίσουν την όποια μείωση. Ας τονιστεί ότι ο ρυθμός ανακάλυψης νέων κοιτασμάτων στην Αμερική είχε κορυφωθεί γύρω στο 1930 και η παραγωγή πετρελαίου εκεί κορυφώθηκε γύρω στο 1970, 40 χρόνια μετά. Ο ρυθμός ανακάλυψης νέων κοιτασμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο κορυφώθηκε την δεκαετία του 1960. Το μόνο σίγουρο σήμερα είναι ότι τα νέα κοιτάσματα που ανακαλύπτονται είναι λιγότερα αναλογικά με τις ποσότητες εξόρυξης και τον ρυθμό κατανάλωσης.

Το πετρέλαιο δεν θα πάψει να υπάρχει σε κοιτάσματα, αφού μικρές ή μεγάλες ποσότητες θα υπάρχουν πάντα, αλλά η εξόρυξή τους θα αντιστοιχεί σε υπέρογκο κόστος που δεν θα επιτρέπει την εκμετάλλευσή του. Ήδη μεγάλα βιομηχανικά κράτη καταφεύγουν σε «δύσκολες» περιοχές, διαξιφίζονται για το ποιος θα εκμεταλλευτεί τα αποθέματα πετρελαίου στους δύο πόλους της Γης, όταν θα λιώσουν οι πάγοι και θα διευκολυνθούν οι εξορύξεις τους. Ενδεικτικά το 1935 τα 100 βαρέλια πετρελαίου είχαν κόστος παραγωγής 1 βαρέλι, ενώ σήμερα με 1 βαρέλι πετρελαίου παράγονται 20 άλλα.

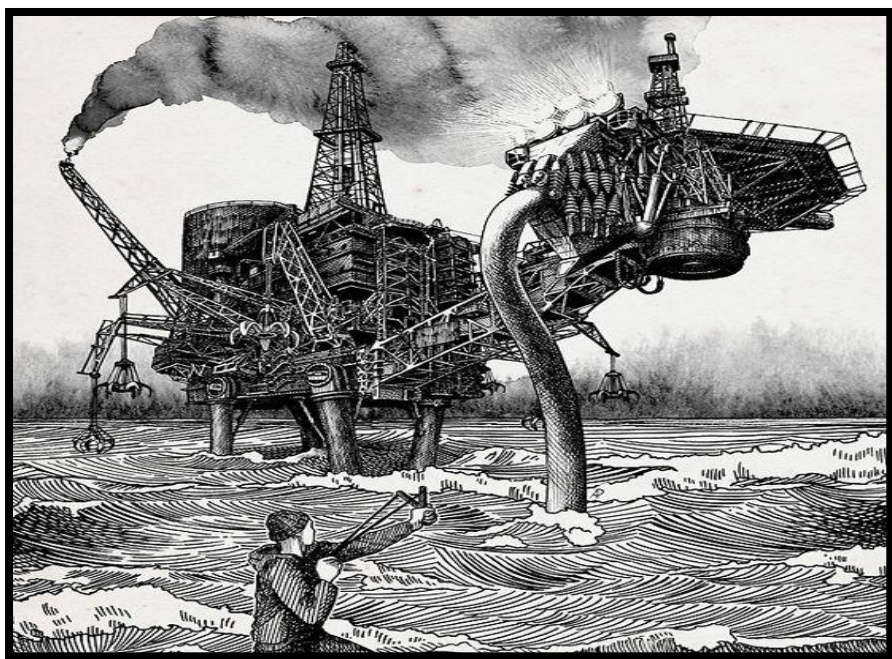
Διάφοροι προοδευτικοί, πανεπιστημιακοί και οικολόγοι συνιστούν μετάβαση προς τις εναλλακτικές πηγές ενέργειας μέσω της θεσμικής οδού, που είναι και ο μοναδικός τρόπος για να επιτευχθεί μια τέτοια διαδικασία. Αυτή η προοπτική βεβαίως βρίσκεται ήδη χαραγμένη από τα μεγαλύτερα κέντρα της παγκόσμιας κυριαρχίας. Όμως, η επιλογή των εναλλακτικών πηγών ενέργειας είναι αδύνατο να καλύψει την ενέργεια που παρέχει η παραγωγή πετρελαίου. Μόνο με

παρακινδυνευμένες επιλογές η κυριαρχία μπορεί να βρει πρόσκαιρες λύσεις σε αυτό το πλαίσιο, όπως για παράδειγμα την κατασκευή χιλιάδων πυρηνικών αντιδραστήρων σε ολόκληρο τον κόσμο. Ποιος θα άντεχε να δει κάτι τέτοιο;

Ας μην περιμένουμε προς το παρόν ότι μια μέρα θα αρχίσει η απότομη πτώση (αν και κανείς δεν ξέρει τι μπορεί να συμβεί), ήδη υπάρχει εδώ και πολλά χρόνια η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η παραγωγή μέσω πυρηνικών εργοστασίων που αναχαιτίζουν πρόσκαιρα το ενδεχόμενο άμεσης μείωσης της παραγωγής ενέργειας. Παρ' όλα αυτά όμως με τον τρόπο που συμπλέκεται η ανάπτυξη της οικονομίας, με την διεθνή πολιτική, τις αυξανόμενες ανάγκες για ενέργεια και την επιβίωση της μαζικής κοινωνίας, δεν είναι εφικτή μια ανώδυνη μετατόπιση από το πετρέλαιο σε άλλες πηγές ενέργειας.

Το ογκώδες εξουσιαστικό οικοδόμημα του βιομηχανικού πολιτισμού φτιάχτηκε χάρη στο «φθινό» εύκολα προσβάσιμο πετρέλαιο. Η μανιώδης πρόοδος του πολιτισμού αφήνει πίσω της κατεστραμμένη γη. Το κατασκευάσμα μιας παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας, που συνδέεται με αεροπλάνα, δεξαμενόπλοια, φορτηγά και τεράστιους αγωγούς δε μπορεί να επιβιώσει.

Με βάση την αναρχική οπτική δεν μπορούμε να υποστηρίξουμε την οποιαδήποτε συνέχιση των εξορύξεων πετρελαίου και την μετάβαση σε εναλλακτικές πηγές ενέργειας, αφού πέραν των άλλων είναι πασιφανές ότι είναι μια διαδικασία αλληλένδετη με τους εξουσιαστικούς μηχανισμούς και τον πολιτισμό συνολικά.

BLACK OUT ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ!

Κάτι σχετικά πρόσφατο στην ζωή των ανθρώπων και απαραίτητο για την ύπαρξη του σύγχρονου πολιτισμού είναι το ηλεκτρικό δίκτυο και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Για την κατασκευή του ηλεκτρικού δικτύου είναι απαραίτητη η εξόρυξη ορυκτών μεταλλευμάτων από το έδαφος. Για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας χρησιμοποιούνται επίσης ορυκτά καύσιμα ή εναλλακτικές πηγές ενέργειας. Το ηλεκτρικό δίκτυο αποτελείται από επιμέρους δομές που φτάνουν μέχρι την κατανάλωση της ηλεκτρικής ενέργειας.

Τα ορυκτά καύσιμα μεταφέρονται από τα ορυχεία στα εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και από εκεί ο ηλεκτρισμός που παράγεται μεταφέρεται μέσω τεράστιων πυλώνων και καλωδίων χιλιάδων χιλιομέτρων προς τα κέντρα ζήτησης. Έπειτα ο ηλεκτρισμός διανέμεται στους κατά τόπους υποσταθμούς, οι οποίοι υποβιβάζουν την τάση του με την χρήση μετασχηματιστών. Από εκεί μέσω άλλων γραμμών διανομής και περαιτέρω υποβιβασμό της τάσης, η ηλεκτρική ενέργεια γίνεται κατάλληλη για χρήση από τα οικιακά δίκτυα και άλλα μικρά δίκτυα. Οι πρώτες ύλες από τις οποίες είναι φτιαγμένο το δίκτυο του ηλεκτρισμού προέρχονται από ορυχεία και εργοστάσια από μακρινές μεταξύ τους περιοχές σε όλη τη Γη. Καμία περιοχή στον κόσμο μερικών εκατοντάδων τετραγωνικών χιλιομέτρων δεν έχει την αυτάρκεια των πρώτων υλών για την κατασκευή του ηλεκτρικού δικτύου. Συνεπώς οι δομές του παγκόσμιου συστήματος είναι απαραίτητες για να υπάρχει ο ηλεκτρισμός και ο σύγχρονος τρόπος ζωής. Ακόμα και η ενέργεια που παράγεται από τις λεγόμενες ανανεώσιμες πηγές χρειάζεται τις υποδομές του συστήματος μεταφοράς και διανομής ηλεκτρισμού που συνδέεται άμεσα με την εξορυκτική βιομηχανία.

Για την κατασκευή του ηλεκτρικού δικτύου χρειάζονται υλικά που διακρίνονται στις εξής κατηγορίες: τα αγωγά, τα ημιαγωγά, τα μονωτικά και τα μαγνητικά υλικά. Βασικά αγωγά υλικά είναι μέταλλα όπως ο χαλκός, το αλουμίνιο (βωξίτης), η πλατίνα, ο χρυσός, ο ψευδάργυρος, ο υδράργυρος, το βολφράμιο, το νικέλιο (με κράματα υψηλής ηλεκτρικής αντίστασης). Βασικά μαγνητικά υλικά είναι ορυκτά όπως ο μαλακός σίδηρος, οι διάφοροι χάλυβες και ο χυτοσίδηρος. Βασικά ημιαγωγά υλικά είναι ορυκτά όπως ο άνθρακας, το πυρίτιο, το γερμανικό, το αρσενικό και ένα σύνολο από προσμείξεις διαφόρων μετάλλων. Ως μονωτικά υλικά χρησιμοποιούνται κάποια παράγωγα του πετρελαίου και πετρώματα όπως το μάρμαρο, η μίκα και ο χαλαζίας.

Όπως μπορεί να γίνει κατανοητό το ηλεκτρικό δίκτυο για να υπάρξει θα πρέπει να λειτουργεί παράλληλα η αντίστοιχη κοινωνική οργάνωση που θα το αναπαράγει και θα το συντηρεί. Όπως κάθε τομέας του βιομηχανικού συστήματος έτσι και το ηλεκτρικό δίκτυο έχει ανάγκη τον καταμερισμό εργασίας, το διεθνές εμπόριο, το εκπαιδευτικό σύστημα, τον κοινωνικό έλεγχο, την βιομηχανία

εξορύξεων και μαζί με άλλα την διοίκηση όλων αυτών των διαπλεγμένων διαδικασιών.

Η πρώτη μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας λειτούργησε το 1881 στο Godalming της Αγγλίας (μεταξύ Λονδίνου και Πόρτσμουθ). Στην Γερμανία λειτούργησε το 1882 στη Στουτγάρδη και ήταν σε θέση να τροφοδοτήσει μόνο 30 λάμπες πυρακτώσεως. Στο Βερολίνο το 1885 ένας μεγαλύτερος σταθμός μπορούσε να τροφοδοτεί καταναλωτές σε ακτίνα μέχρι 800 μέτρα.

Μια από τις χρήσεις του ηλεκτρισμού πριν τη βιομηχανική επανάσταση ήταν στη Γαλλία τον 18^ο αιώνα. Για τη διασκέδαση του βασιλιά Λουδοβίκου XV και των αυλικών του, ο πειραματιστής και δάσκαλος της φυσικής Jean Antoine Nollet ηλέκτρισε μια φορά 180 χωροφύλακες και μια άλλη φορά 200 μοναχούς, και περιγράφει το αποτέλεσμα ως εξής: «Είναι μοναδικό να βλέπεις την ποικιλία των διαφορετικών χειρονομιών και να ακούς τις ξαφνικές κραυγές όσων αιφνιδιάζονται από το τράνταγμα του ηλεκτρισμού».

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και το ηλεκτρικό δίκτυο προήλθαν από ένα σύνολο πολλών μικρότερων εφευρέσεων, κυρίως από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα. Οι εφευρέτες του βέβαια δεν ήταν τίποτα χωρικοί ή μέλη καμιάς απολίτιστης φυλής. Ήταν άνθρωποι των πόλεων που το εξουσιαστικό σύστημα τους παρείχε την δυνατότητα να ασχοληθούν με την τεχνοεπιστήμη και τις εφευρέσεις. Ήταν μέλη της μαζικής κοινωνίας που συνυπάρχει αποκλειστικά με το κράτος. Άρα αυτές οι ανακαλύψεις δεν ήταν ένα τυχαίο–φυσικό γεγονός αλλά κάτι το αναμενόμενο από την δομή της κοινωνίας και ασφαλώς από τις ιδέες που την περιέβαλαν. Ιδέες ή καλύτερα ιδεολογήματα όπως η πρόοδος, η καθυπόταξη της φύσης, η επίτευξη του κάθε δυνατού πράγματος, ο ορθολογισμός, ο εξελικτισμός και η κοινωνική αναρρίχηση. Ιδεολογήματα που τα ενστερνίζονται αριστεροί και δεξιοί, όπως και το μεγαλύτερο μέρος του κλασσικού αναρχισμού.

Ο Μαρξ υποστήριζε την βιομηχανική εκμηχάνιση της κοινωνίας, ενώ για αυτό αναγνώριζε στο κεφάλαιο επαναστατικά χαρακτηριστικά, απαραίτητα για την μετάβαση στον κομμουνισμό. Όμως ο Λένιν με την γνωστή του φράση «*σοβιέτ συν εξηλεκτρισμός ίσον κομμουνισμός*» πήγε τα πράγματα ακόμα πιο πέρα. Οι μπολσεβίκοι όπως και ο Τρότσκι πίστευαν ότι ο τειλορισμός ήταν κακός στην καπιταλιστική του χρήση και καλός σε μια σοσιαλιστική χρήση. Ο Στάλιν που είχε ως σύνθημα του την φράση «*βαριά βιομηχανία με κάθε κόστος*» και το δόγμα της «*βίαιης κολεκτιβοποίησης*» έκανε την ύπαιθρο ένα ατελείωτο εργοστάσιο. Αυτοί οι οπαδοί του εξηλεκτρισμού αντιλαμβάνονταν το τσαρικό καθεστώς ως υπεύθυνο που η Ρωσία ήταν μια «*καθυστερημένη χώρα*». Θεωρούσαν ότι το προλεταριάτο μαζί με τους αγρότες έπρεπε να καλύψουν το κενό της οπισθοδρόμησης της Ρωσίας λόγω της μη ύπαρξης μιας προηγούμενης αστικής επανάστασης όπως στις άλλες ανεπτυγμένες χώρες. Αυτά τα λίγα για τους μαρξιστές επαναστάτες, αν και το θέμα αυτό είναι πολύ μεγάλο.

Στις μέρες μας η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας επιτυγχάνεται σε κάθε χώρα ανάλογα με τις πρωτογενείς πηγές της, σύμφωνα με τα εγχώρια διαθέσιμα αποθέματα της κάθε χώρας. Για παράδειγμα στην Υεμένη, που είναι μια πετρελαιοπαραγωγός χώρα, η ηλεκτρική ενέργεια προέρχεται σχεδόν 100% από το πετρέλαιο. Το φυσικό αέριο καλύπτει το 60% της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ολλανδία και το 50% στην Ιρλανδία. Ο λιθάνθρακας κυριαρχεί στην Νότια Αφρική με 93%, στην Πολωνία με 92% και στις ΗΠΑ σχεδόν με 50%. Ο λιγνίτης στην Ελλάδα με 55% και στη Γερμανία με 42%. Στη Γαλλία η πυρηνική ενέργεια καλύπτει το 78% της παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, στο Βέλγιο το 54%, στη Σουηδία το 47% και στην Ελβετία το 43%. Η υδροηλεκτρική ενέργεια καλύπτει το 98,5% των αναγκών για ηλεκτρική ενέργεια της Νορβηγίας, της Αυστρίας το 64%, του Καναδά το 58%, της Γκάνας το 67%, της Βραζιλίας το 83% και της Βενεζουέλας το 72%. Τα ποσοστά συμμετοχής διαφόρων ενεργειακών πηγών διαμορφώνονται παγκόσμια ως εξής: γαιάνθρακας 41%, φυσικό αέριο 20%, ΑΠΕ 18%, πυρηνική ενέργεια 15%, πετρέλαιο 6% (πηγή: WEO, 2008, IEA).

Τις τελευταίες δεκαετίες ο πολιτισμός αναπτύσσεται με τεράστια ταχύτητα. Αυτό μεταφράζεται σε περισσότερη κατανάλωση ενέργειας και σε περεταίρω επέκταση του ηλεκτρικού δικτύου. Γι' αυτό υπάρχει τεράστια ζήτηση ορυκτών μεταλλευμάτων, όπως ο χαλκός. Για παράδειγμα στην Κίνα, που είναι η μεγαλύτερη παραγωγός χώρα καλωδίων, απαιτούνται πολλαπλάσιες ποσότητες χαλκού για να καλύψουν τις νέες κατασκευαστικές ανάγκες των υποδομών για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Στην Ελλάδα η πρώτη μονάδα παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος φτιάχτηκε το 1889 για να φωτίζει τα ανάκτορα, ενώ σύντομα ο ηλεκτροφωτισμός επεκτάθηκε στο κέντρο της πρωτεύουσας. Τον ίδιο χρόνο η τουρκοκρατούμενη Θεσσαλονίκη θα δει και αυτή το ηλεκτρικό φως. Μόνο όμως μετά το 1950 (όπου και ιδρύεται η ΔΕΗ) θα αρχίσει να επεκτείνεται το ηλεκτρικό δίκτυο σε ολόκληρο τον ελλαδικό χώρο. Τότε ήταν, στη δεκαετία του '50, που άρχισε η εξόρυξη λιγνίτη και λειτούργησαν οι πρώτες λιγνιτικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής στην Ελλάδα. Οι κυριότερες μονάδες κατασκευάστηκαν στην περιοχή της Πτολεμαΐδας, του Αμυνταίου, της Μεγαλόπολης και του Λαυρίου, ενώ υπάρχουν και άλλες μικρότερης εμβέλειας. Τόσο η εξόρυξη του λιγνίτη όσο και η καύση του προκαλούν άμεση μόλυνση στους βιότοπους από την τέφρα αιωρούμενων σωματιδίων στερεών αποβλήτων και την έκλυση του διοξειδίου του θείου και του άνθρακα στην βιόσφαιρα.

Ο εξηλεκτρισμός και η περίπλοκη δικτύωσή του με όλες τις όψεις του σύγχρονου πολιτισμένου τρόπου ζωής έδωσαν ώθηση για την επιστημονική και τεχνολογική ανάπτυξη με αιχμή του δόρατος την τεχνολογία της τηλεματικής και της πληροφορικής. Πέρα από την εξάρτηση του ανθρώπου από το ηλεκτρικό δίκτυο, αυτές οι νέες τεχνολογίες άνοιξαν ένα νέο κεφάλαιο στις επικοινωνίες και

την αλλοτρίωση του ανθρώπου. Η πληροφορική και η τηλεματική ως μέρος του τεχνικού συστήματος αναπαράγουν τον μηχανισμό της κυριαρχίας ανεξάρτητα από την όποια υποδεέστερη παράλληλη χρήση του.

Το ηλεκτρικό δίκτυο είναι ένα τεχνικό σύστημα που ο πολιτισμένος άνθρωπος δεν είναι κάτι έξω από αυτό. Ως καταναλωτής των υπηρεσιών του ηλεκτρονικού δικτύου κατέληξε να διαμορφώσει τον πολιτισμένο τρόπο ζωής του σε άμεση εξάρτηση με το ηλεκτρικό δίκτυο. Έτσι μαζί με τις υπόλοιπες διαδικασίες του βιομηχανικού συστήματος, η ζωή των ανθρώπων καθορίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τις τεχνικές δομές που έχουν κατασκευαστεί. Η καθημερινότητά μας αποτελείται από υποκατάστατες, τεμαχισμένες δραστηριότητες, έξω και μακριά από τους φυσικούς ρυθμούς και συνήθειες. Το ηλεκτρικό δίκτυο μπήκε στη ζωή των ανθρώπων χωρίς να το έχουν ζητήσει στην ουσία, παρουσιάστηκε όμως ως μια αναγκαιότητα στις συνθήκες που διαμόρφωσε η κυριαρχία.

Το ηλεκτρικό δίκτυο μπορεί να παρουσιάζεται σαν υπηρέτης, αλλά και σαν επικυρίαρχος του ανθρώπου, αλλά μάλλον είναι κάτι πέρα από αυτό το δίπολο. Εξάλλου το να έχεις υπηρέτες δεν σε κάνει ελεύθερο, ελεύθερος είσαι όταν είσαι αυτάρκης και ζεις αρμονικά με τη φυσική ολότητα και όχι όταν είσαι δυνάστης της.

Το ηλεκτρικό δίκτυο παρόλο που παρουσιάζεται από πολλούς ότι έκανε τη ζωή των ανθρώπων πιο εύκολη, στην ουσία την έκανε πιο γρήγορη, τυποποιημένη και προβλεπόμενη, που εντέλει οδηγεί σε μεγαλύτερα αδιέξοδα. Το ότι έχουμε τόσες ανέσεις μέσα στο σπίτι μας δεν σημαίνει ότι δεν είμαστε δέσμοι της συνεπαγόμενης εξουσιαστικής δόμησης και αποκομμένοι από τις πρωτογενείς φυσικές διεργασίες και δραστηριότητες. Το να μην μπορείς να περπατήσεις για να πεις νερό από το ποτάμι, το οποίο σήμερα έχει μολυνθεί κι έχει μπαζωθεί, δεν είναι κάτι που αξίζει θαυμασμού, αλλά κάθε άλλο. Το να επιτρέπεις να καταστρέφονται τόσο βιότοποι, φυτά και ζώα για να έχεις φώς τη νύχτα, τηλεόραση και υπολογιστή θα έπρεπε να ήταν ένας λόγος που να σε κινητοποιεί ενάντια σε αυτή την συνθήκη και όχι να το θεωρείς επίτευγμα. Το να καθορίζεται και να ελέγχεται η ζωή σου μέσα από τους σχεδιασμούς και τον προγραμματισμό του τεχνικού συστήματος είναι η ουσία των εξουσιαστικών θεσπίσεων και ένας βασικός λόγος για να κινηθείς εναντίον τους.

Η τηλεόραση, το διαδίκτυο, το ραδιόφωνο έγιναν κομμάτι της σύγχρονης καθημερινότητας και παράλληλα τα μέσα της ιδεολογικής σύνδεσης των ανθρώπων με τους θεσμούς. Η κοινωνική πολυπλοκότητα εξαπλώθηκε. Παράλληλοι κόσμοι χτίστηκαν με τα αόρατα τείχη της εικονικής πραγματικότητας, ενώ η υποδούλωση, η εκμετάλλευση και η καταστροφή της ζωής είναι ένα πραγματικό γεγονός. Δεν γίναμε πιο ευτυχιμένοι, μάλλον το αντίθετο συμβαίνει, καταθλίψεις, αυτοκτονίες και αυτοκαταστροφικές τάσεις συνθέτουν μια καθημερινότητα ασημαντότητας, άγχους, ρουτίνας και αποχαύνωσης. Ακόμα, οι εφαρμογές του ηλεκτρισμού ώθησαν στην περεταίρω ιατρικοποίηση. Η τεχνολογία

στην ιατρική μπορεί να καθορίσει την ζωή ή τον θάνατο σε μεγάλο βαθμό. Όμως το δίλλημα ελευθερία ή σύγχρονη ιατρική δεν μπορεί να σταθεί ως πραγματικό εμπόδιο στον αγώνα ενάντια στον πολιτισμό και το κράτος, επειδή είναι ψευδελπίγραφο και κατασκευασμένο. Επειδή η ελευθερία και βιωσιμότητα του κάθε πλάσματος της φύσης, δεν μπορεί να κρίνεται από την ιατρική Νέμεση(θεότητα κατά την αρχαιότητα, η προσωποποίηση της «θείας δίκης») παρά μόνο να την περιφρονεί.

Σήμερα περισσότεροι από 1,6 δισεκατομμύρια άνθρωποι ζουν χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα, ενώ πάρα πολλοί άλλοι έχουν ελάχιστη πρόσβαση σε αυτό. Τα Ηνωμένα Έθνη προτάσσουν μια ενεργειακή επανάσταση που θα παρέχει ηλεκτρική ενέργεια σε όλο τον πληθυσμό του κόσμου και που θα καταπολεμήσει την παγκόσμια φτώχεια. Από απελευθερωτική οπτική η λύση δεν μπορεί να είναι ο περεταίρω εξηλεκτρισμός αλλά ο από-ηλεκτρισμός και η καταστροφή του δυτικού τρόπου ζωής. Το να επιζητούμε την επέκταση του ηλεκτρικού δικτύου ή καλύτερα «του δικτύου του τρόμου» σε όλο τον πληθυσμό της Γης είναι σαν να θέλουμε την διαιώνιση της κυριαρχίας. Τα «προβλήματα» δεν προέρχονται από τους πληθυσμούς που δεν έχουν ρεύμα, αλλά από τους πληθυσμούς που έχουν ρεύμα. Τα «προβλήματα» προέρχονται από τον πολιτισμό τον ίδιο, μέσα από την ίδια την δόμηση του και όχι έξω από αυτόν. Οι μερικές και πρόσκαιρες λύσεις διαιωνίζουν τις συνέπειες του βιομηχανικού συστήματος, του κράτους και του πολιτισμού.

Το 1890 στη Νέα Υόρκη εκτελέστηκε ο πρώτος θανατοποινίτης στην ηλεκτρική καρέκλα. Αυτό το γεγονός ήταν από τα πρώτα που το κράτος χρησιμοποίησε τον ηλεκτρισμό για να επιβάλει τους νόμους του. Από τότε έχουν γίνει άπειρες χρήσεις της ηλεκτρονικής από τον στρατό και τις κατασταλτικές δυνάμεις της τάξης. Κάμερες παρακολούθησης, τηλεφωνικές υποκλοπές, υπερσύγχρονα όπλα, διαδικτυακή παρακολούθηση είναι απλές εκφάνσεις του τεχνικού συστήματος. Η πραγματικότητα είναι ότι ο καθολικός έλεγχος επιτυγχάνεται εξαρχής από την κατασκευή και την ύπαρξη του τεχνικού συστήματος συνολικά και όχι μόνο από τις επιμέρους εφαρμογές του. Το ηλεκτρικό δίκτυο είναι οι αρτηρίες του σύγχρονου πολιτισμού και των κρατών. Μια ελεύθερη ζωή είναι πέρα από αυτά.

ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ ΣΕ ΠΡΑΣΙΝΟ ΦΩΝΤΟ

Απέναντι στην καταστροφή της βιόσφαιρας, που είναι αποτέλεσμα του βιομηχανικού πολιτισμού, η κυριαρχία προτάσσει ως λύση τη θέσπιση "περιβαλλοντικών πολιτικών". Στοχεύουν δήθεν στην αντιμετώπιση της υπερθέρμανσης του πλανήτη και των προβλημάτων που υπολογίζεται ότι θα προκληθούν στην παραγωγή από την εξαντλησιμότητα των ενεργειακών πηγών και πρώτων υλών. Από μόνη της η ορολογία "περιβαλλοντική πολιτική" εμπεριέχει τη προβληματική βάση που μπαίνει το ζήτημα, αφού η έννοια της πολιτικής σχετίζεται εξ' αρχής με τη διαχείριση των πόρων και του πολιτισμού, ενώ η έννοια του περιβάλλοντος αναφέρεται σε μια καθαρά ανθρωποκεντρική οπτική που βάζει τον άνθρωπο στο κέντρο ενός συστήματος με τη φύση και τα υπόλοιπα ζώα να τον περιβάλλουν. Επιπλέον η γη δεν υπάρχει για να αποτελεί πόρο διαθέσιμο προς εκμετάλλευση για την ικανοποίηση των πολιτισμένων αναγκών και επιδιώξεων. Οι "περιβαλλοντικές πολιτικές" που χρησιμοποιούν τα κράτη δεν αποτελούν σημεία τομής και αλλαγής, αλλά συνέχισης του τεχνοβιομηχανικού συστήματος με παρόμοια μορφή, με συνεπακόλουθο τη διαιώνιση των εξουσιαστικών σχέσεων που αυτό συνεπάγεται.

Οι πολιτικές αυτές που συχνά απαντώνται με τους όρους πράσινη ανάπτυξη, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, πράσινη τεχνολογία και κατανάλωση, αποτελούν ένα ακόμη όπλο ενσωμάτωσης των φωνών αντίστασης που υπάρχουν παγκόσμια ενάντια στη καταστροφή του φυσικού κόσμου από τη βιομηχανία και το σύγχρονο τρόπο ζωής. Στόχος αυτών των πολιτικών μεταξύ άλλων είναι να εφησυχάσουν όσους αφυπνίζονται απέναντι στην καταστροφή του πλανήτη και να κάνουν τις φωνές τους να ακούγονται ακραίες. Μέσα από τα ψέματα των εναλλακτικών λύσεων και της πράσινης προσαρμογής κρύβεται η μοναδική πραγματική επιδίωξη για τη διαιώνιση του συστήματος εξουσίας. Η καταστροφή και του τελευταίου εναπομείναντος κομματιού άγριας φύσης και η επικράτηση ενός τεχνοκόσμου έχει ως αποτέλεσμα η άγρια ελευθερία της φυσικής ζωής να μοιάζει μακρινό όνειρο.

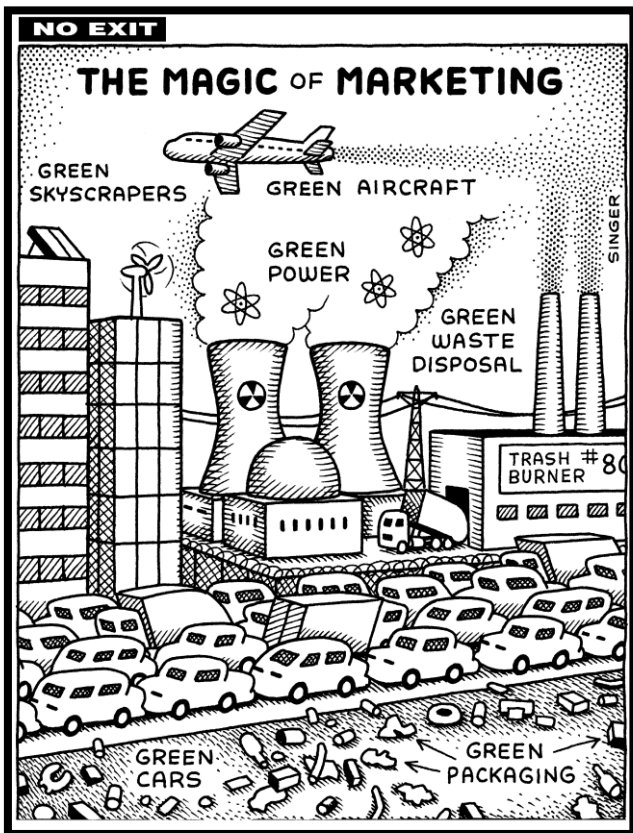
Η ανάπτυξη, οικονομική και τεχνολογική, θεωρείται απαραίτητη σήμερα για την ευημερία της βιομηχανικής κοινωνίας και κατ' επέκταση αποτελεί την βασική αξία της, που είναι αλληλένδετη με αυτή του κέρδους. Συνεπώς η ανάπτυξη δεν είναι τίποτε άλλο από το απαραίτητο μέσο για να συνεχίσει να υπάρχει ο πολιτισμός, η εξουσία και η κυριαρχία στο σήμερα. Η μαζική κοινωνία και η βιομηχανία είναι δομικά στοιχεία του πολιτισμού που καταπιέζει τη γη και τα πλάσματα που ζουν σε αυτήν.

Για την ύπαρξη και την ανάπτυξη του τεχνοβιομηχανικού συστήματος χρειάζονται όλο και περισσότεροι πόροι που αντλούνται από το φυσικό κόσμο. Βασικός πυλώνας της παγκόσμιας ανάπτυξης, είναι η χρήση όλο και περισσότερης

ενέργειας, που αντλείται κυρίως από το πετρέλαιο, το φυσικό αέριο, το λιγνίτη, το ουράνιο και άλλα ορυκτά που εξορύσσονται ξεκοιλιάζοντας τη γη. Επειδή τα κοιτάσματα πετρελαίου μας λένε πώς μειώνονται υποσκάπτοντας τη σταθερότητα και την αιεφορία της ανάπτυξης οι εταιρίες που τα ελέγχουν άρχισαν να στρέφονται προς άλλες μορφές ενέργειας βαφτίζοντας τις "καθαρές ή ανανεώσιμες μορφές" ενέργειας. Δεν είναι τυχαίο πως η μεγαλύτερη πετρελαϊκή εταιρία η shell αυτή τη στιγμή επενδύει το μεγαλύτερο ποσό παγκοσμίως σε αυτού του είδους τις πηγές ενέργειας. Με αυτό τον τρόπο οι τεχνοκράτες ισχυρίζονται πως μπορεί να επιτευχθεί η

αιεφορία ανάπτυξη. Η "καθαρή" βιομηχανική ανάπτυξη όμως δεν είναι σχεδιασμένη για να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα για τη ζωή που βρίσκεται στον πλανήτη, είναι βιώσιμη για τις επενδύσεις και τα κεφάλαιά τους. Τα έμβια όντα και η γη δεν έχουν ανάγκη τις πράσινες επεμβάσεις των τεχνοκρατών αφού για εκατομμύρια χρόνια έζησαν μαζί με αρμονία, χωρίς να έχουν ανάγκη καμιά ανάπτυξη, ακολουθώντας τα ένστικτά τους και τη φυσική εξέλιξη.

Αυτά που πλασάρουν ως ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) δεν μπορούν να αποτελέσουν κομμάτι ενός ελεύθερου κόσμου αφού χρησιμοποιούν και αναπαράγουν τις δομές του βιομηχανικού συστήματος. Είναι κομμάτι της ίδιας βιομηχανίας και τεχνολογίας που καταστρέφει τα πάντα και ως εκ τούτου χρησιμοποιεί μια σειρά από υλικά που είναι προϊόντα εξορύξεων και μόλυνσης. Για την κατασκευή των ΑΠΕ χρειάζεται η ίδια βιομηχανική διαδικασία η οποία γίνεται για κάθε κατασκευή στο βιομηχανικό σύστημα. Χρειάζεται καταρχάς εξόρυξη ορυκτών και επεξεργασία μεταλλευμάτων, καθαρισμός τους με τοξικά υλικά, μαζική κατανάλωση ενέργειας, ζώνες μεταφοράς, οδικά δίκτυα μέσα σε βουνά, θαλάσσιες και εναέριες μεταφορές, με όχι και τόσο "καθαρά" καύσιμα (πετρέλαιο,

κηροζίνη). Κάποια από τα μεταλλεύματα που χρησιμοποιούν για την πράσινη τεχνολογία είναι οι Σπάνιες Γαίες, μια ομάδα 17 μετάλλων που περιλαμβάνουν τα στοιχεία της σειράς του Λανθανίου (Δημήτριο, Πρασεοδύμιο, Σαμάριο, Ευρώπιο, Τέρβιο κ.λπ.) και τα στοιχεία Σκάνδιο και Ύτριο. Χρησιμοποιούνται σε κράματα αεροδιαστημικής, ελαφριούς μαγνήτες, μπαταρίες ηλεκτροκίνητων/ υβριδικών αυτοκινήτων, ηλεκτρονικά στοιχεία, ανεμογεννήτριες, φωτοβολταϊκά στοιχεία, κ.λπ. Για την εξόρυξή τους γίνονται αυτή τη στιγμή έρευνες παγκόσμια και πρόκειται να αποτελέσουν καινούργιο κίνητρο για περαιτέρω εξορύξεις. Αφού συλλεχθούν τα άκρως ενεργοβόρα ως προς την εξορυκτική διαδικασία υλικά, κατασκευάζονται σε μεγάλα εργοστάσια και μεταφέρονται μέσα από το ίδιο εμπορικό δίκτυο που μεταφέρονται όλα τα εμπορεύματα. Οι ΑΠΕ δεν αποτελούν απειλή για το βιομηχανικό σύστημα αλλά αντίθετα είναι απλά μια τεχνική παραλλαγή του ίδιου τρόπου ζωής η οποία στηρίζει την μαζική κατανάλωση και δεν αμφισβητεί σε καμία περίπτωση τη χρήση του ηλεκτρισμού, του αυτοκινήτου και των μηχανών εν γένει. Είναι λοιπόν λύσεις για την επέκταση του συστήματος και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να αποτελούν κομμάτι ενός ελεύθερου κόσμου.

Τα φωτοβολταϊκά που ειδικά στις ηλιόλουστες χώρες παρουσιάζονται σαν μαγική λύση δεν μπορούν να λειτουργήσουν χωρίς τη χρήση εξαιρετικά σπάνιων μεταλλευμάτων τα οποία αντλούνται από τη γη κυρίως σε χώρες του λεγόμενου τρίτου κόσμου. Υπάρχουν τέσσερις κύριες τεχνολογίες φωτοβολταϊκών: Κρυσταλλικού Πυριτίου (c-Si), Άμορφου Πυριτίου (a-Si), Τελλουρίου - Καδμίου (CdTe) και Χαλκού – Ινδίου – Γάλλιο - Σεληνίδιο (CIGS). Η εξόρυξη όλων αυτών των υλικών απαιτεί περαιτέρω επέκταση της εξορυκτικής βιομηχανίας αλλά και μόλυνση με ένα σωρό στοιχεία όπως το χλώριο, τα νιτρικά, η ισοπροπανόλη, τα SO₂, CO₂ και η πυρίτιδα που προκαλούν ασθένειες. Η εγκατάστασή τους σε μεγάλη κλίμακα απαιτεί χρήση μεγάλων εκτάσεων γης αλλά και ένα ολόκληρο σύστημα διανομής ενέργειας όμοιο με το σημερινό. Επιπλέον υπάρχει τεράστιο κόστος επισκευής και συντήρησης των μηχανημάτων λόγω της σπανιότητας των υλικών.

Για την εγκατάσταση γιγαντιαίων ανεμογεννητριών παραγωγής αιολικής ενέργειας αποφυλώνονται ολόκληρα δάση, καταστρέφονται βουνά και βιότοποι. Εκατοντάδες πούλια σκοτώνονται στους έλικες ενώ άλλα χάνουν το δρόμο προς τη μετανάστευση από τα τεχνητά ρεύματα αέρα που δημιουργούνται. Η χρήση σπάνιων υλικών εξόρυξης είναι και εδώ δεδομένη μιας και για τις ανεμογεννήτριες χρησιμοποιούνται μαγνήτες σπάνιων γαιών και τόνοι από κάδμιο.

Μια άλλη πολυδιαφημισμένη πηγή ενέργειας είναι τα βιοκαύσιμα, δηλαδή φυτά που χρησιμοποιούνται για να παραχθεί ενέργεια. Οι επιπτώσεις της καλλιέργειας βιοκαυσίμων είναι τεράστιες και για τη βιοποικιλότητα. Η καλλιέργεια βιοκαυσίμων απαιτεί τη μονοκαλλιέργεια τεράστιων εκτάσεων με το χαμηλότερο δυνατό κόστος και άρα την περαιτέρω επέκταση της γεωργίας σε

άγρια εδάφη. Η αύξηση της ζήτησης για βιοκαύσιμα μαζί με την αύξηση της ζήτησης για ζωοτροφές στην εντατική κτηνοτροφία ευθύνονται για την εισαγωγή μεταλλαγμένων φυτών στην παραγωγή, αλλά και την αύξηση των τιμών της σόγιας και των σιτηρών, κάνοντας ολόκληρους πληθυσμούς να χάνουν την πρόσβαση στη τροφή. Αποφιλώσεις δασών, καταστροφή ολόκληρων βιοτόπων και λιμοκτονία πληθυσμών είναι το αποτέλεσμα της εξάπλωσης της πρακτικής των "πράσινων" βιοκαυσίμων. Καμιά λύση μέσα από το σύστημα δεν μπορεί να είναι υποφερτή για τη βιόσφαιρα, αφού το τεχνολογικό σύστημα είναι μια ακόμη δομή της κυριαρχίας.

Μια ακόμα "εναλλακτική μορφή ενέργειας" είναι η γεωθερμική ενέργεια που αντλείται από τη γη μέσω γεωτρήσεων. Η γεωθερμική ενέργεια παράγεται μέσω άντλησης θερμού ατμού ή νερού που πηγάζει από τα βάθη της γης κυρίως σε ηφαιστιογενής περιοχές. Χρησιμοποιείται για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, για τη θέρμανση θερμοκηπίων αλλά και τη μετατροπή του αλμυρού νερού σε γλυκό στις ιχθυοκαλλιέργειες και σε περιοχές με λειψυδρία. Παρόλο που παρουσιάζεται σαν μια εντελώς καθαρή μορφή ενέργειας τα πράγματα δεν είναι έτσι. Για να εξορυχθεί από τη γη χρειάζονται βιομηχανικές εγκαταστάσεις και μέσα για να μεταφερθεί. Οι θερμές πηγές δεν είναι αστείρευτες όπως θέλουν να παρουσιάζουν και οι θερμοπίδακες που αποτελούν σπάνιο φαινόμενο μπορεί να εξαφανιστούν λόγω της υπεράντλησης. Το νερό που χρησιμοποιείται στη γεωθερμία περιέχει διαλυμένες αέρια και στερεές ουσίες που αποβάλλονται στην ατμόσφαιρα. Το ποιες είναι αυτές οι ουσίες, αλλά και σε τι ποσότητα περιέχονται στο νερό,

διαφέρει από περιοχή σε περιοχή. Άλλες διαλυμένες ουσίες όπως το διοξείδιο το άνθρακα C_2O και το μεθάνιο CH_4 αποτελούν επίσης πρόβλημα γιατί συντελούν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου. Επιδείνωση των προβλημάτων που προκαλεί η άντληση γεωθερμικής ενέργειας προκαλούν αέρια που απελευθερώνονται όπως η αμμωνία, το ραδόνιο (ραδιενεργό) και το βόριο. Παράλληλα τα εργοστάσια παραγωγής γεωθερμικής ενέργειας δημιουργούν ηχορύπανση στη περιοχή, αλλά και αλλαγές στο κλίμα λόγω της θερμότητας που εκπέμπουν και των θερμών υδάτων που πετάνε σε λίμνες και ποτάμια.

Η υδροηλεκτρική ενέργεια καταστρέφει κάθε τι ζωντανό στις περιοχές όπου εγκαθίστανται οι μονάδες παραγωγής της. Αρχέγονα ποτάμια, χίμαροι λίμνες και βουνά βρίσκονται στο στόχαστρό της. Με την τοποθέτηση και τη χρήση υδροηλεκτρικών έργων (υδατοταμιευτήρες, φράγματα, κλειστοί αγωγοί πτώσεως, υδροστρόβιλοι, ηλεκτρογεννήτριες, διώρυγες φυγής) προσπαθούν να παρεμποδίσουν τη φυσική ροή που έχει προσδώσει η φύση στον κύκλο του νερού και να καρπωθούν τη δύναμη που κρύβει μέσα του. Το νερό αποτελεί το βασικότερο στοιχείο για τη ζωή κάθε βιοτόπου και έτσι βλέπουμε τα περισσότερα είδη φυτών και ζώων να διαβιούν στις παρυφές των ποταμών, όταν όμως έρχεται η πράσινη ανάπτυξη με τις μηχανές και τα φράγματά της όλα πεθαίνουν.

Μεγάλη πρόκληση αποτελεί η αναγνώριση της πυρηνικής ενέργειας ως πράσινης από πολλά κράτη τα τελευταία χρόνια. Αυτό αποτελεί ένα τεράστιο ψέμα. Η πιο μεγάλη απειλή για τη ζωή στο πλανήτη αυτή τη στιγμή παρουσιάζεται ως λύση για τις επόμενες γενιές. Πρώτον η παραγωγή πυρηνικής ενέργειας γίνεται με τη χρήση του ουρανίου που εξορύσσεται μαζί με άλλες βλαβερές ουσίες. Η πυρηνική ενέργεια αποτελεί άλλη μια παρέκκλιση του ανθρώπου από τη σοφία της φύσης αφού αποσκοπεί στη μετάλλαξη των ιδιοτήτων των σωματιδίων για αλλότριους σκοπούς. Αυτό βέβαια δεν θα μπορούσε να συμβεί χωρίς κόστος, η ραδιενέργεια που παράγεται από τα πυρηνικά εργοστάσια είναι θανατηφόρα για τα ζώα και τον άνθρωπο, εξαπλώνεται ταχύτατα μέσω του αέρα και των υδάτων και παραμένει ενεργή για πολλά χρόνια. Έτσι λοιπόν προκύπτει το άλυτο μέχρι σήμερα πρόβλημα της διαχείρισης των ραδιενεργών αποβλήτων τα οποία παραμένουν θανατηφόρα για 10.000 χρόνια. Τα πυρηνικά ατυχήματα, μικρά και μεγάλα, που συμβαίνουν αρκετά συχνά, δεν μας αφήνουν καμιά αμφιβολία για τις επιπτώσεις της πυρηνικής ενέργειας απέναντι στη ζωή.

"Ένα σωρό νέα προϊόντα προστίθενται στα ράφια των πολυκαταστημάτων ως αποτέλεσμα της πράσινης τεχνολογίας. Η πράσινη τεχνολογία είναι προϋπόθεση της πράσινης παραγωγής και η πράσινη παραγωγή δημιουργεί τη λεγόμενη πράσινη κατανάλωση για να διοχετεύσει τα προϊόντα της. Αυτό το είδος καταναλωτισμού δεν είναι παρά μια επέκταση της αγοράς και διόγκωση της οικονομίας. Οι μηχανισμοί της κυριαρχίας προσπαθούν να αντιμετωπίσουν τις όποιες κρίσεις ως ένα πεδίο αυτό-διατήρησης και περαιτέρω ανάπτυξης. Ακριβώς

επειδή το κέρδος και οι νέες επενδύσεις είναι αυτά που τρέφουν τους μηχανισμούς της η οικονομία - ως θεσμός είναι αδύνατο να πάρει μια στροφή προς την διατήρηση της βιώσφαιρας. Ο θεσμός της οικονομίας αποτελείται από διαπλεκόμενα συμφέροντα τα οποία εκβιάζουν τις ανθρώπινες ζωές και συνειδήσεις. Δεν είναι ένας σκεπτόμενος άνθρωπος ή μια ομάδα ανθρώπων, είναι ένας κινητήρας αλληλένδετων εκβιασμών που επηρεάζει ή καθορίζει τις επιλογές των εμπλεκομένων με αυτήν.

Πέρα από τη προσπάθεια μεταβολής του τρόπου άντλησης ενέργειας και την κερδοφορία που αναφέρθηκε παραπάνω, το βιομηχανικό σύστημα χρησιμοποιεί την οικολογική καταστροφή πλασάροντας τον πράσινο καταναλωτισμό, δημιουργώντας έτσι το ιδεολόγημα της πράσινης κατανάλωσης. Η κατανάλωση προϊόντων μαζικής παραγωγής και η ταχεία απαξίωση και αντικατάστασή τους με άλλα είναι χαρακτηριστικό της βιομηχανικής κοινωνίας. Το μόνο που έχει να προσφέρει σε αυτό η πράσινη κατανάλωση είναι στην αποβολή του όποιου αισθήματος ενοχής των ανθρώπων που χρησιμοποιούν τα προϊόντα της βιομηχανίας και παράγουν τόνους από σκουπίδια. Γιατί δεν έχει κανένα νόημα το αν ένα προϊόν είναι λιγότερο ή περισσότερο ενεργοβόρο στη παραγωγή του άπαξ και πρόκειται να πεταχτεί και να αντικατασταθεί με άλλο σε σύντομο χρονικό διάστημα. Επιπλέον η μείωση της οικιακής κατανάλωσης πχ ρεύματος και νερού οδηγεί σε εξοικονόμηση χρήματος το οποίο διοχετεύεται για την αγορά άλλων καταστροφικών για τη φύση προϊόντων. Αποτέλεσμα της καταναλωτικής αντίληψης που κυριαρχεί είναι ότι παρόλο που προωθούνται ή υπάρχει στροφή προς τις ΑΠΕ, σήμερα περίπου το 80 % της παγκόσμιας πρωτογενούς παραγωγής ενέργειας παρέχεται από ορυκτά καύσιμα και από το 1990 μέχρι το 2008 η παγκόσμια προσφορά ενέργειας αυξήθηκε 40%. Έτσι έχουμε ένα φαύλο κύκλο που δεν πρόκειται να σταματήσει αν δεν καταστραφεί η βιομηχανική παραγωγή στο σύνολό της.

Μια ακόμα λύση που προβάλλουν τα κράτη και οι βιομηχανίες στο πρόβλημα της γενικευμένης, παγκόσμιας υπερκατανάλωσης, της εξαντλησιμότητας των μεταλλευμάτων και της υπερσυσσώρευσης των σκουπιδιών είναι η ανακύκλωση. Η ανακύκλωση δεν είναι μια αθώα επαναχρησιμοποίηση των υλικών αλλά μια ολόκληρη βιομηχανική διαδικασία άκρως ενεργοβόρα και μολυσματική. Γίνεται συνήθως σε εργοστάσια τα οποία χρησιμοποιούν χημικές-τοξικές ουσίες για το διαχωρισμό των υλικών και εναποθέτουν ένα μεγάλο μέρος από αυτά που δε χρειάζονται στη φύση δημιουργώντας εστίες μόλυνσης. Υπάρχει λοιπόν τεράστια απώλεια πρώτης ύλης, αφού μόνο ένα μικρό ποσοστό του αρχικά συλλεγμένου υλικού ανακυκλώνεται τελικά. Για την ανακύκλωση χαρτιού απαιτείται μεγάλη ποσότητα χλωρίου που είναι επικίνδυνο για κάθε μορφή ζωής. Το πιο μελανό σημείο είναι αυτό της ανακύκλωσης ειδών υψηλής τεχνολογίας (βλέπε ντοκιμαντέρ εξάντας, "ψηφιακά νεκροταφεία"). Εκατομμύρια τόνοι ηλεκτρονικών

υπολογιστών, κινητών, τηλεοράσεων και άλλων συσκευών συλλέγονται από όλο το κόσμο για να καταλήξουν σε χωριά "ανακύκλωσης" του τρίτου κόσμου. Άνθρωποι εξαθλιωμένοι ζουν ανάμεσα σε βουνά από τεχνοσκουπίδια από τα οποία και πρέπει να συλλέξουν τα χρήσιμα υλικά και να ξεφορτωθούν τα υπόλοιπα. Η διαλογή γίνεται συνήθως με την καύση των πλαστικών μερών σε ανοιχτούς χώρους για να πάρουν τα μέταλλα και η πληρωμή γίνεται με το κιλό συλλεγμένου μεταλλεύματος. Ολόκληρες οι περιοχές γύρω από αυτά τα χωριά-νεκροταφεία είναι κατεστραμμένες και το μέσο όρο ζωής πολύ χαμηλό.

Η ανακύκλωση συνεπώς είναι μια ακόμα διαδικασία που σκοπό έχει να τροφοδοτήσει τα γρανάζια του συστήματος, να βάλει λάδι στη μεγαμηχανή που καταστρέφει το πλανήτη και να δικαιολογήσει την αλόγιστη καταστροφή που επιφέρει το τεχνικό σύστημα. Χρησιμοποιείται επίσης ως άλλο ένα ανάχωμα για την κατανόηση της μόλυνσης που προκαλεί ο τρόπος ζωής μας στη βιομηχανική κοινωνία. Πλασάρεται ως μια πρακτική η οποία αποσβένει την αλαζονεία του σύγχρονου καταναλωτισμού παρόλο που είναι και αυτή πρωτίστως μια οικονομική επιχείρηση από το σύστημα για το σύστημα. Χαρακτηριστικό είναι το ότι εκπρόσωποι αυτοχθόνων πληθυσμών διοργάνωσαν το 2012 «αντι-σύνοδο» στο Ρίο της Βραζιλίας που συνεδρίαζαν οι G20 και εξέδωσαν διακήρυξη με την οποία χαρακτηρίζουν την πράσινη τεχνολογία «έγκλημα κατά της ανθρωπότητας και της Γης».

Η ΕΠΕΛΑΣΗ ΤΩΝ ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΥΝΕΤΗΡΙΕΣ ΤΟΥΣ

Οι επιπτώσεις της εξορυκτικής διαδικασίας είναι πολλές και κυμαίνονται σε διάφορα επίπεδα. Πρόκειται για βραχυχρόνιες και μακροχρόνιες, αναστρέψιμες και μη. Εδώ θα αρκεστούμε στην αναφορά και τον σχολιασμό μερικών, μέσα από μια μη ανθρωποκεντρική οπτική. Χρειάζεται να σημειώσουμε πως οι επιπτώσεις αυτές παρόλο που πολλές φορές παρουσιάζονται αποκομμένες η μία από την άλλη είναι αλληλένδετες μεταξύ τους, μιας και μόνο μια μπορεί να προκαλέσει αλυσιδωτές παρενέργειες. Η αλλοίωση του φυσικού κύκλου της ζωής τις περισσότερες φορές προκαλεί έναν φαύλο κύκλο ο οποίος τελειώνει με την καταστροφή και την εξαφάνιση ολόκληρων βιοτόπων. Σκάβοντας το υπέδαφος μολύνοντας το χώμα, το νερό και τον αέρα ανοίγει το κουτί της Πανδώρας για ένα σύνολο από προβλήματα που έχουν μεγάλες και ανεξέλεγκτες πολλές φορές συνέπειες.

Οι εξορύξεις στήριξαν την εξάπλωση του βιομηχανικού πολιτισμού πάνω σε όλα τα μήκη και τα πλάτη του πλανήτη, καθιστώντας τον σχεδόν την μόνη πραγματικότητα για τους ανθρώπινους πληθυσμούς. Με τα υλικά που εξορύσσονται, το εξουσιαστικό-τεχνοκρατικό σύστημα μπορεί να επεκτείνεται αλλά και να κατασκευάζει έναν ανεπανάληπτο στρατό "υψηλών" μέσα από τη διόγκωση του πληθυσμού. Τα προϊόντα των εξορύξεων άλλαξαν ριζικά τη ζωή των ανθρώπινων πληθυσμών από την αρχαιότητα αλλά ιδιαίτερα τα τελευταία διακόσια χρόνια μετά τη βιομηχανική επανάσταση, βασικό συστατικό της οποίας ήταν η καύση ορυκτών και η εξόρυξη μετάλλων. Η καθημερινότητα των ανθρώπων

άλλαξε σε τέτοιο βαθμό μέσα στο βιομηχανοποιημένο κόσμο που σήμερα μοιάζουν πλήρως εξαρτημένοι από τις εξορύξεις για την επιβίωσή τους, έχοντας αλλοτριωθεί από τους ρυθμούς της φύσης που τους συντηρούσαν πριν την δόμηση και την επέκταση της κυριαρχίας. Οι εξορύξεις είναι μια διαδικασία εξημέρωσης του φυσικού κόσμου, που οδηγεί στην περαιτέρω εξημέρωση των ανθρώπων στον αλλοτριωμένο τρόπο ζωής του πολιτισμού.

Οι εξορυκτικές διαδικασίες με οποιονδήποτε τρόπο και αν συντελούνται καταστρέφουν τους βιοτόπους στους οποίους εγκαθίστανται. Όπου εγκαθίσταται μια εταιρία εξόρυξης αυτόματα αποψιλώνεται η περιοχή και κατασκευάζεται το απαραίτητο δίκτυο διανομής, μέσω της διάνοιξης δρόμων και της δημιουργίας βιομηχανικών λιμένων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την υλοτόμηση χιλιάδων στρεμμάτων δασικής έκτασης με συνεπακόλουθα πλημμυρικά φαινόμενα και ξηρασία. Πλήρη δηλαδή καταστροφή και θάνατο όλων των έμβιων όντων που διαβιούν εκεί, αλλά και αποστράγγιση του υπεδάφους σε τόσο μεγάλη κλίμακα που μπορεί μια πλήρως υδροφόρα περιοχή να μετατραπεί σε άνυδρη και σεισμογενή. Η αποστράγγιση γίνεται για τις ανάγκες της απόληψης, της απόσπασης δηλαδή των πετρωμάτων με μεγαλύτερη ευκολία, αλλά και της έκπλυσης των μεταλλευμάτων που εξορύσσονται, και μπορεί να κάνει τα υπόγεια ρεύματα να εκτραπούν προς τα βάθη της γης αποξηραίνοντας ολόκληρο το βουνό. Τα υγρά απόβλητα της έκπλυσης έμμεσα ή άμεσα χύνονται στη θάλασσα. Οι πολυάριθμες "ανοιχτές εξορύξεις" πετρωμάτων δημιουργούν σεληνιακά τοπία στην επιφάνεια της γης. Η εκπομπή τεράστιων ποσοτήτων σκόνης θειούχων πετρωμάτων, μολύβδου και αζώτου προκαλεί όξινη βροχή. Η μέθοδος ανοιχτής εξόρυξης γίνεται με την χρήση εκρηκτικών και εκλύει τόνους δηλητηριώδους σκόνης με αιωρούμενα σωματίδια και βαρέα μέταλλα. Χρησιμοποιούνται ένα σωρό χημικά στοιχεία για την επεξεργασία των μετάλλων, όπως το κυάνιο και ο υδράργυρος για το χρυσό που είναι πλήρως μολυσματικά για τη βιόσφαιρα. Η διαχείριση των τοξικών αποβλήτων που παράγονται κατά τη διαδικασία της επεξεργασίας των εξορυχθέντων μεταλλευμάτων είναι η απλή εναπόθεσή τους σε λίμνες τοξικών τελμάτων. Με τις βροχές μπορεί πολύ εύκολα να γίνει έκπλυση των αποθέσεων στερεών αποβλήτων και υπερχειλίση των λιμνών τελμάτων. Επιπλέον υπάρχει ούτως ή άλλως απορρόφηση των

τοξικών ουσιών στο έδαφος, αλλά δεν είναι σπάνιες και οι περιπτώσεις ατυχημάτων όπου τα φράγματα των "λιμνών" αυτών έχουν σπάσει και ολόκληρο το περιεχόμενο τους έχει χυθεί σε ποτάμια. Με αυτούς τους τρόπους έχουμε μόλυνση των υπόγειων νερών με επικίνδυνες τοξικές ουσίες και βαρέα μέταλλα και το φαινόμενο της όξινης απορροής, δηλαδή την εισροή θειικού οξέος και βαρέων-τοξικών μετάλλων στον υδροφόρο ορίζοντα και στη θάλασσα.

Πέρα από τις χερσαίες εξορύξεις υπάρχουν και οι γεωτρήσεις στη θάλασσα που γίνονται κατά κύριο λόγο για το πετρέλαιο. Βέβαια λόγω της εξάντλησης των αποθεμάτων και των άλλων ορυκτών στην ξηρά υπάρχει τάση εξερεύνησης και εγκατάστασης και άλλων υποθαλάσσιων εξορυκτικών δραστηριοτήτων. Οι συνέπειες αυτού του είδους εξόρυξης μπορούν να επεκτείνονται πολλαπλασιαστικά, μιας και η μόλυνση μεταφέρεται ταχύτερα μέσω του νερού, των θαλάσσιων ρευμάτων, των ανέμων, των κυμάτων και της παλίρροιας, καταλήγοντας στις ακτές όπου και προσκολλάται στην άμμο και τα βράχια, σκοτώνοντας κάθε τι ζωντανό και αφήνοντας αδιάσπαστο πετρέλαιο για πολλά χρόνια. Η διαρροή πετρελαίου στη θάλασσα είναι συχνό φαινόμενο που επηρεάζει δυσμενώς την αναπαραγωγή, το μεταβολισμό, τη συμπεριφορά, τη φυσιολογία και την ανάπτυξη των ειδών, καθώς και τη γενικότερη βιωσιμότητα των θαλάσσιων βιοτόπων. Πέρα όμως από την περίπτωση ατυχημάτων σε όλα τα στάδια της εξορυκτικής διαδικασίας, σημαντικές ποσότητες πετρελαίου και άλλων ρύπων καταλήγουν στη γη, απελευθερώνονται στην ατμόσφαιρα οξειδία του αζώτου και του θείου, καθώς και άλλες επικίνδυνες ουσίες, όπως βενζόλιο. Επιπλέον, η μόνιμη καύση αερίων στους πυρσούς των εγκαταστάσεων (flaring of gas) για τον έλεγχο της πίεσης εκλύει βαρέα μέταλλα και άλλες τοξικές ουσίες στον αέρα.

Στις περισσότερες μελέτες των επιπτώσεων των εξορύξεων βλέπουμε δικαιολογημένα να γίνεται μια εκτενής αναφορά στην καταστροφή των δασών, των θαλασσών και των λοιπών βιοτόπων αλλά με κύριο άξονα τις επιπτώσεις αυτών των καταστροφών στις ανθρώπινες δραστηριότητες. Η φύση όμως έχει εγγενή αξία, δεν υπάρχει για να εξυπηρετεί τους ανθρώπινους σκοπούς ως κάτι διαχωρισμένο από τη βιωσιμότητά της. Η φύση υπάρχει για να χαρίζει ζωή σε όλα τα πλάσματα, ένα εκ των οποίων είναι και ο άνθρωπος. Τις καταστροφικές επιπτώσεις στην ζωή ως τέτοια σπάνια τις συναντάμε. Η διαφορετικότητα που υπάρχει στη φύση δίνει τη δυνατότητα στα είδη να αναπαράγονται και να ζουν με αρμονία. Οι εξορυκτικές διαδικασίες έρχονται πάντα να διαταράζουν αυτή την αρμονία που προϋπήρχε στον τόπο δραστηριοποίησής τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η απόρριψη 100.000 κυβικών μέτρων κυανιούχων αποβλήτων από εξόρυξη χρυσού στο Δούναβη στην περιοχή Baia Mare της Ρουμανίας το 2000 που προκάλεσε τον άμεσο θάνατο κάθε υδρόβιας ζωής σε μήκος 250 μιλίων του ποταμού.

Τα εκατομμύρια ζώα που πεθαίνουν εξαιτίας των εξορύξεων σπάνια συνυπολογίζονται στις επιπτώσεις. Μέσα στα δάση που αποψιλώνονται και ξεκοιλιάζονται ζουν πολλά είδη ζώων, διαφορετικά σε κάθε περιοχή, τα οποία πεθαίνουν είτε άμεσα κατά τη διαδικασία της κοπής των δέντρων είτε μετέπειτα λόγω της καταστροφής των ενδιαιτημάτων τους και της έλλειψης τροφής και νερού που αυτά τους προσέφεραν. Πολλά είδη ζώων έχουν εξαφανιστεί και πολλά ακόμα απειλούνται με εξαφάνιση εξαιτίας των εξορύξεων. Συγκεκριμένα οι τίγρεις Java είναι ένα υποείδος τίγρης που ζούσε για εκατομμύρια χρόνια μόνο στο ινδονησιακό νησί Java αλλά εξαφανίστηκε εξαιτίας της ανακάλυψης κοιτασμάτων χρυσού από τις εταιρείες εξόρυξης. Η εξόρυξη άνθρακα στην Ινδία απειλεί με εξαφάνιση την τίγρη της Βεγγάλης, το πιο χαρακτηριστικό είδος τίγρης με τις ρίγες. Ο γορίλας του εθνικού πάρκου Kahuzi Biega (KBNP) στο Κονγκό απειλείται με πλήρη εξαφάνιση λόγω της αποψίλωσης του δάσους για την εξόρυξη κοβαλτίου αλλά και του κυνηγιού του για κρέας που πουλιέται στους εργάτες των ορυχείων. Οι υποθαλάσσιες εξορύξεις πετρελαίου δηλητηριάζουν τους ωκεανούς και καταστρέφουν τις ακτές όπου ζουν και αναπαράγονται πολλά είδη, που κάποια εξ' αυτών είναι απειλούμενα, όπως οι φώκιες, οι φάλαινες και οι θαλάσσιες χελώνες. Οι πολικές αρκούδες βρίσκονται αυτή τη στιγμή στο στόχαστρο των πετρελαιοπαραγωγών λόγω της επικείμενης πετρελαϊκής δραστηριότητας στην Αρκτική αλλά και του λιωσίματος των πάγων λόγω της υπερθέρμανσης του πλανήτη από την καύση ορυκτών. Πολλά ακόμα είδη, ζωικά και φυτικά, πεθαίνουν και πολλά ενδεχομένως να έχουν εξαφανιστεί και να μην έχουν υποπέσει στην ανθρώπινη αντίληψη συμπληρώνοντας μια λίστα που ολοένα και μακραίνει.

Στον ελλαδικό χώρο, και συγκεκριμένα στη Χαλκιδική αυτή τη στιγμή συντελείται μια μεγάλη καταστροφή εξαιτίας των μεταλλευτικών δραστηριοτήτων για την εξόρυξη χρυσού. Το δάσος των Σκουριών που αποψιλώνεται είναι συνέχεια του Δάσους του Στρατωνικού. Πρόκειται για ένα άνω των 3.300 στρεμμάτων αρχέγονο δάσος που βρίσκεται ανάμεσα σε 3 καταφύγια άγριας ζωής, το καταφύγιο άγριας ζωής Χαβρία, το καταφύγιο άγριας ζωής Κρουνέρι Καλογερικό και το καταφύγιο άγριας ζωής Μπροστόμνιτσα. Στο δάσος των σκουριών υπάρχουν τουλάχιστον 68 είδη άγριας ζωής εκ των οποίων κάποια απειλούμενα, όπως ο λύκος το ζαρκάδι, το τσακάλι, η βίδρα, το διπλομπεκάτσικο, η βαλτόπαπια, το κερκινέζι και ο στεποκίρκος. Οι επιπτώσεις του μεταλλείου χρυσού δεν θα επηρεάσουν μόνο το δάσος που θα καταστραφεί, αλλά και ολόκληρη τη περιοχή μιας και η μόλυνση από τις δηλητηριώδεις ουσίες μεταφέρεται μέσω του αέρα, των βροχών και των υπόγειων υδάτων. Στο νομό Χαλκιδικής συνολικά υπάρχουν 40 είδη θηλαστικών και 160 είδη πουλιών. Κάποια από αυτά είναι τα αγριογούρουνα, οι αλεπούδες, οι λαγοί, τα κουνάβια, οι νυφίτσες, οι σκίουροι και πολλά άλλα είδη. Ως προς τα πτηνά, τα κυριότερα είδη που συναντώνται στην περιοχή είναι ο χρυσαετός, ο μαυροπελαργός, ο μπούφος, ο φιδαιτός, ο πετρίτης, ο σταυραετός, ο

ασπροπάρης και η σταχτοτσικλιτάρα. Υπό σοβαρή απειλή βρίσκονται ο τσίφτης, ο ασπροπάρης-αιγυπτιακός γύπας, ο λιβαδικίρκος, ο χρυσαετός, ο μαυροπελαργός, και ο κρυπτοτσικλιάς, που είναι ένα είδος ερωδιού. Επιπλέον στη χαλκιδική ζουν 12 είδη αμφιβίων και 28 είδη ερπετών. Όλα αυτά τα ζώα εξοντώνονται εξαιτίας της προόδου, του κέρδους και της τεχνολογίας για να εξυπηρετηθούν οι απαιτήσεις της κυριαρχίας και του πολιτισμένου τρόπου ζωής.

Γηγενείς λαοί εξοντώνονται ή αναγκάζονται σε μετανάστευση από το τόπο τους για να εγκατασταθούν ορυχεία και όσοι απομένουν εκεί έρχονται αντιμέτωποι με σοβαρές ασθένειες. Τα υλικά που εξορύσσονται αλλά και εκείνα που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία των ορυκτών είναι άκρως επικίνδυνα για τους ανθρώπους. Εργαζόμενοι σε μεταλλεία χρυσού αλλά και κάτοικοι των γύρω περιοχών έχουν μικρότερο προσδόκιμο επιβίωσης, εμφανίζουν συχνότερα καρκίνο της τραχείας, βρόγχων, πνεύμονα, στομάχου και ήπατος, πνευμονική φυματίωση, πυριτίαση, ελονοσία, δάγκειο πυρετό, απώλεια ακοής, αυξημένο αριθμό βακτηριακών και ιογενών λοιμώξεων, νοσήματα του αίματος, δέρματος και μυοσκελετικού συστήματος. Τα βαρέα μέταλλα όπως ο μόλυβδος, ο υδράργυρος και το κάδμιο έχουν άμεσες καταστροφικές επιπτώσεις. Η παρουσία βαρέων μετάλλων, έστω και σε πολύ μικρές συγκεντρώσεις, προκαλεί, αναιμία, υπέρταση, διαταραχές στο παιδικό νευρικό σύστημα, διατάραξη λειτουργίας του αναπνευστικού συστήματος, νεφρικές βλάβες, οξείες και χρόνιες δηλητηριάσεις, γαστρεντερίτιδα, νεφρίτιδα, ηπατικές βλάβες, καρκίνο, ηπατίτιδα, ηπατική κίρρωση, ίκτερο, εκ γενετής αλλοιώσεις του κεντρικού νευρικού συστήματος, ακόμα και νεκρογένεση.

Στον ελλαδικό χώρο μια σειρά από εξορυκτικές δραστηριότητες έχουν προκαλέσει προβλήματα σε ανθρώπινους πληθυσμούς. Στο Λαύριο όπου λειτουργούσε μεταλλείο αργύρου από την αρχαιότητα υπάρχουν υψηλές περιεκτικότητες καδμίου στα εδάφη οι οποίες είναι από 2.500 έως 7.500 φορές υψηλότερες από τις οριακές τιμές μη επιβαρυσμένων εδαφών. Το κάδμιο είναι καρκινογόνο και προκαλεί ασθένειες των οστών και των νεφρών. Επιπλέον κυριαρχούν στην περιοχή μεικτές θειούχες μεταλλοφορίες μολύβδου, ψευδαργύρου, αρσενικού και άλλων μεταλλικών στοιχείων. Τα αποτελέσματα είναι καταστροφικά για τους ανθρώπους και κυρίως για τα παιδιά. Πρόσφατες έρευνες

έδειξαν ότι παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας έχουν σημαντικό πρόβλημα μολυβδίασης. Ο οργανισμός τους περιέχει, επίσης, υψηλές συγκεντρώσεις αρσενικού. Υπάρχει ισχυρή συσχέτιση μεταξύ των επιπέδων μολύβδου στο αίμα των παιδιών και των σύνθετων νοητικών λειτουργιών. Στην Πτολεμαΐδα, όπου λειτουργούν τα μεγαλύτερα λιγνιτωρυχεία στη περιοχή των Βαλκανίων, ένας στους τρεις θανάτους προκαλείται από καρκίνο και η εισπνοή της τέφρας άνθρακα που παράγεται προκαλεί την ασθένεια πνευμονοκοκκίαση. Τα εργατικά ατυχήματα στα ορυχεία έρχονται να συμπληρώσουν τις επιπτώσεις που αυτά προκαλούν στους ανθρώπινους πληθυσμούς.

Οι επιπτώσεις των εξορυκτικών και των συνακόλουθών τους δραστηριοτήτων δεν αποτελούν πρόβλημα για μια μόνο περιοχή αλλά έχουν ευρύτερο αν όχι παγκόσμιο χαρακτήρα. Οι διαρροές πετρελαίου στη θάλασσα μπορούν να μολύνουν χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά όπως και τα πυρηνικά. Οι επιπτώσεις από το Τσέρνομπιλ είναι ακόμα εμφανείς στη Κεντρική Ευρώπη και τα Βαλκάνια όπως και οι επιπτώσεις της διαρροής του εργοστασίου στη Φουκοσίμα όπου τα ραδιενεργά απόβλητα μεταφέρθηκαν μέχρι την άλλη πλευρά του Ειρηνικού ωκεανού μέσω των θαλάσσιων ρευμάτων. Μιλάμε λοιπόν για μια μόλυνση η οποία εξαπλώνεται παγκόσμια και βάζει σε κίνδυνο την ίδια τη ζωή με τη μορφή που τη γνωρίζουμε μέχρι σήμερα.

Ο 20ος ήταν ο αιώνας των μαζικών εξορύξεων που συνετέλεσαν στην μείωση της βιοποικιλότητας των ειδών κατά 30% περίπου. Αυτή η μαζική εξαφάνιση-εξόντωση ειδών που έχει ονομαστεί holocene extinction event (χάνονται 20.000 περισσότερα φυτικά και ζωικά είδη απ' ότι χωρίς την ανθρώπινη παρέμβαση) είναι η επόμενη μεγαλύτερη από την εποχή των δεινοσαύρων, όπου χάθηκαν τα 2/3 των ειδών, και έχει αποκλειστικά ανθρωπογενή αίτια. Ο βιομηχανικός πολιτισμός παρότι αποτελεί ένα απειροελάχιστο κομμάτι της ανθρώπινης ύπαρξης κατάφερε να στιγματίσει τον αλλοιώνοντας συνολικά την εικόνα του σε μόλις 200 χρόνια. Η κλιματική αλλαγή είναι μια από τις βασικές επιπτώσεις του βιομηχανικού συστήματος και των εξορύξεων, που είναι κομμάτι του. Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και της υπερθέρμανσης του πλανήτη είναι ήδη αντιληπτές και αναμένεται να διογκωθούν λόγω της συνεχιζόμενης βιομηχανικής δραστηριότητας. Οι επιπτώσεις αυτές αφορούν στην άνοδο της παγκόσμιας θερμοκρασίας που οδηγεί σε ξηρασίες και ερημοποίηση ολόκληρων περιοχών και στο λιώσιμο των πάγων στους πόλους με συνεπακόλουθη την άνοδο της στάθμης των νερών.

Από τα όσα αναλύθηκαν πιο πάνω γίνεται προφανές πως δεν μπορούν να υπάρξουν εξορύξεις που να μην είναι καταστροφικές. Δεν μπορεί να αποτελέσει κανενός είδους λύση η άρνηση να γίνουν ορυχεία σε μια περιοχή και να γίνουν κάπου αλλού, ή να μην εξορύσσεται χρυσός αλλά να εξορύσσεται κάτι άλλο. Τα ορυχεία και οι επιπτώσεις τους δεν είναι γεγονότα που μπορούν να συνάδουν με

μια αναρχική προοπτική. Οι εξορύξεις αποτελούν δομική δραστηριότητα του τεχνοβιομηχανικού συστήματος, που είναι η βασική έκφανση του πολιτισμού και της κυριαρχίας. Μόνη λύση είναι να σταματήσει να υπάρχει το σύστημα που έχει ανάγκη αυτές τις δραστηριότητες, γιατί αποδεχόμενοι το βιομηχανικό σύστημα αποδεχόμαστε και τις επιπτώσεις του. Όσο πιο γρήγορα σταματήσουν οι εξορύξεις και το σύστημα τόσο το καλύτερο για την ζωή του πλανήτη. Όσο πιο νωρίς απαλλαγούμε από τις εστίες μόλυνσης τόσο πιο εύκολα θα ανακάμψουμε από τις επιπτώσεις τους. Τα πράγματα δεν είναι εύκολα διότι οι εξορυκτικές διαδικασίες και ο βιομηχανικός πολιτισμός καλύπτουν αυτή τη στιγμή σχεδόν όλο το πλανήτη. Αν όμως δεν απαλλαγούμε άμεσα οι συνέπειες μπορεί να είναι απόλυτα καταστροφικές για τη ζωή. Η γη, τα ζώα και οι άνθρωποι αποτελούν κομμάτια μιας ενιαίας ολότητας που ζει και αναπαράγεται αέναα χωρίς θεσμούς νόμους κράτη και τεχνικά συστήματα. Το τεχνοβιομηχανικό σύστημα, μέσα από τις εξορύξεις στις οποίες στηρίζει τη λειτουργία του, εκμεταλλεύεται, καταστρέφει και σκοτώνει κάθε μορφή ζωής που βρίσκεται μπροστά του, ενώ τα "λάφυρα" από αυτές τις διαδικασίες χρησιμοποιούνται για τη διαιώνιση του αδηφάγου συστήματος και της ευημερίας ενός μέρους του πληθυσμού. Αξίζει όλη αυτή η περιφρόνηση της ζωής για μια πρόσκαιρη αγχώδη πρόοδο του πολιτισμού;

Μπορούμε να απαλλαγούμε από τις εξορύξεις μέσα από την συνολική άρνηση του συστήματος που τις αναπαράγει. Η συνολική άρνηση του πολιτισμού δεν μπορεί παρά να είναι κομμάτι της συνολικής απελευθερωτικής δράσης. Είναι αυτονόητο πως με το σταμάτημα των εξορύξεων θα σταματήσει και ο βιομηχανικός πολιτισμός στη σημερινή του μορφή.

Ας αναζητήσουμε τους τρόπους που θα μας μάθουν πως να ζήσουμε σε ειρήνη με τη φύση, σε αρμονία με τα υπόλοιπα πλάσματα. Ας διευρύνουμε τους πνευματικούς μας ορίζοντες και ας ακούσουμε όσα έχει να μας πει η σοφία της φύσης για τη ζωή. Ας αλλάξουμε όσα πιστεύουμε για τη πρόοδο και το πολιτισμό αλλά και για το ρόλο του ανθρώπου πάνω στον πλανήτη. Ας εντείνουμε τον αγώνα ενάντια στην εξουσία, για την καταστροφή του κράτους και των άλλων δομών του πολιτισμού. Για μια αναρχική συμβιωτική ζωή, χωρίς το δυϊσμό ανθρώπου - φύσης!

ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ

Πετρελαϊκά ατυχήματα

Τα πετρελαϊκά ατυχήματα είναι τόσο συχνό φαινόμενο που ο παγκόσμιος χάρτης ένδειξης πετρελαιοκηλίδων αλλάζει κάθε 3 μήνες. Θα αρκεστούμε στην αναφορά των μεγαλύτερων τα τελευταία περίπου 20 χρόνια.

7-2-1990 Μετά από διαρροή πετρελαιοφόρου χύνονται 300.000 γαλόνια αργού πετρελαίου στην περιοχή Bosa Chica, έναν από τους μεγαλύτερους θαλάσσιους βιότοπους της Καλιφόρνια.

3-12-1992 Το ελληνικό πετρελαιοφόρο "Aegean Sea" προσαράζει έξω από το ισπανικό λιμάνι της La Coruna και σπάει στα δύο. 80.000 τόνοι πετρελαίου καταλήγουν στη θάλασσα.

5-1-1993 Το πετρελαιοφόρο "Braer" προσκρούει σε βράχο στις ακτές των νησιών Σέτλαντ της Σκωτίας. Χύθηκαν 85.000 τόνοι αργού πετρελαίου.

15-2-1996 Το υπό Λιβεριανή σημαία πλοίο "Sea Empress" χύνει 40.000 τόνους πετρελαίου στις ακτές της Ουαλίας αφού προσκρούει σε βράχο.

13-12-1999 Το υπό σημαία Μάλτας πετρελαιοφόρο "Erika" βυθίζεται στα ΒΔ της Γαλλίας αφού κόβεται στα δυο. Μετέφερε 25.000 τόνους πετρελαίου.

16-1-2001 Το πλοίο "Jessica" με σημαία Εκουαδόρ χύνει 175.000 γαλόνια πετρελαίου στα ανοικτά των νησιών Γκαλαπάγκος

13-11-2002 Το ελληνικών συμφερόντων πλοίο "Prestige", βυθίζεται έξω από τις ακτές της Ισπανίας αδειάζοντας 77.000 τόνους πετρελαίου.

13 & 15 -07-2006 Ο παράκτιος σταθμός παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος Jieh, 28χλμ νότια της Βηρυτού, βομβαρδίζεται από το ισραηλινό ναυτικό. Ενδεχομένως διαρροή να υπήρξε και από ισραηλινή φρεγάτα που χτυπήθηκε από πύραυλο. 11 ως 40 εκατομμύρια λίτρα πετρελαίου έπεσαν στη θάλασσα. Εξαιτίας των ανέμων στην περιοχή, ένα μέρος του πετρελαίου μεταφέρθηκε στη θάλασσα και το υπόλοιπο διασκορπίστηκε στην ακτή.

11-08-2006 Βύθιση του Solar I, πετρελαιοφόρου που ναυλώθηκε από την Petron, τη μεγαλύτερη εταιρία ραφινάρισματος πετρελαίου στις Φιλιππίνες. Περίπου 200.000 λίτρα πετρελαίου έχουν χυθεί στη θάλασσα, 1,8 εκατομμύριο λίτρα πετρελαίου παραμένουν στις δεξαμενές του. Χιλιόμετρα κοραλλιογενών υφάλων καταστράφηκαν και 2.500 στρέμματα θαλάσσιων βιοτόπων απειλούνται.

2007 Δεξαμενόπλοιο με σημαία Χονγκ Κονγκ συγκρούστηκε με σκάφος στις δυτικές ακτές της Νότιας Κορέας. Πάνω από 10.000 τόνοι πετρελαίου χύθηκαν στη θάλασσα.

ΕΛΛΑΔΑ:

4-5-92 Από το "Georgi Chernomorja" 1.700 τόνοι μαυρίζουν το κεντρικό Αιγαίο.

9-10-93 Από το "Iliad" χύθηκαν στην Πύλο περίπου 800 τόνοι.

1-10-94 Από το "La Guardia" στον Ασπρόπυργο 400-800 τόνοι στον Κόλπο της Ελευσίνας.

8-8-96 Από το "Kriti Sea" έγινε διαρροή 300-500 τόνων πετρελαίου στα διυλιστήρια της MOTOR OIL στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας.

1-9-2000 Από το "Eurobulker X", στο Λευκαντί Ευβοίας εκατοντάδες τόνοι (περί τους 300) διαρρέουν στο νότιο Ευβοϊκό.

20/4/2010 ΚΟΛΠΟΣ ΜΕΞΙΚΟΥ: Μετά από έκρηξη στην πλατφόρμα άντλησης της BP, 4,9 εκατομμύρια λίτρα πετρελαίου χύθηκαν στη θάλασσα. Χιλιάδες πτηνά και θαλάσσια ζώα εξοντώθηκαν.

ΝΙΓΗΡΙΑ: Το δέλτα του Νίγηρα είναι ένας χαμένος παράδεισος όπου οι πετρελαιοκηλίδες έχουν καταστρέψει έναν από τους μεγαλύτερους υδροβιότοπους του κόσμου καταδικάζοντας 27.000.000 ιθαγενείς στην εξαθλίωση και την λιμοκτονία. Ντόπιοι αντιστέκονται με διάφορους τρόπους για τον τερματισμό αυτής της κατάστασης. Ως απάντηση οι ειδικές δυνάμεις, ο στρατός και η αστυνομία της Νιγηρίας οπλίζονται από τις πετρελαϊκές εταιρίες και τους καταστέλλουν.

Συνέπειες από τα ορυχεία

Οι συνέπειες από τα ορυχεία είναι σε παγκόσμιο επίπεδο ένα καθημερινό φαινόμενο, εδώ θα αναφέρουμε μόνο μερικές από αυτές τα τελευταία χρόνια.

ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ 24/3/1996: Λόγο ατυχήματος στη δεξαμενή έκχυσης απόβλητων, ανενεργού ορυχείου χαλκού, πάνω από 1,6 εκατομμύρια κυβικά μετρά λυμάτων άδειασαν στον ποταμό Boac μολύνοντας αυτόν και τις παράκτιες περιοχές σε ακτίνα 27 χιλιομέτρων. Αργότερα αποδείχτηκε ότι υπήρχε από πριν διαρροή την οποία γνώριζε η εταιρεία και εκτιμάται να διέρρευσαν συνολικά 84 εκατομμύρια τόνοι αποβλήτων στον κόλπο Calancan.

ΔΥΤΙΚΗ ΠΑΠΟΥΑ: Βρίσκεται το μεγαλύτερο ανοιχτό ορυχείο χρυσού και χαλκού στον κόσμο. Παράγει καθημερινά 230.000 τόνους αποβλήτων, που καλύπτουν μια έκταση 200 τετραγωνικών χιλιομέτρων και προχωρούν σε βάθος μέχρι και 15 μέτρα.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ 2000: 100 τόνοι κυανίου διέρρευσαν στον ποταμό Δούναβη μολύνοντας 100.000 κυβικά μετρά νερό. Οι επιπτώσεις έγιναν εμφανείς εκτός από τη Ρουμανία στην Ουγγαρία και τη Γιουγκοσλαβία. Εκατοντάδες ψάρια εξοντώθηκαν ενώ 2 εκατομμύρια άνθρωποι έμειναν χωρίς νερό.

ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ 2002: Σε λάθος διαχείριση των όξινων νερών αποδίδεται το ατύχημα στο Στρυμονικό κόλπο, ο οποίος μολύνθηκε ανεπανόρθωτα.

ΚΟΡΙΝΘΟΣ: Η απόρριψη κόκκινης λάσπης που περιέχει ραδιενεργά στοιχεία, από την επεξεργασία αλουμινίου, έχει δημιουργήσει δύο υποθαλάσσιους λόφους ύψους 30 μέτρων στον κορινθιακό κόλπο.

ΓΚΑΝΑ 10/2009: Μετά από διαρροή κυανίου από το ορυχείο χρυσού προκλήθηκε σοβαρή μόλυνση των υδάτων, πάνω από 100 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους και μεγάλος αριθμός ψαριών εξαφανίστηκε.

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ 2010: Έχουν συμβεί πολλές διαρροές ρύπων με μεγαλύτερη το 2010 από τη λίμνη καθίζησης γύψου που εκτός από τα αλλά τοξικά περιέχει και ουράνιο.

4/11/12: Ακόμα μια μεγάλη διαρροή από ρήγμα στο τέλμα καταλοίπων γύψου. 250 στρέμματα από βαλτοτόπια και λίμνες έχουν ρυπανθεί από την απόρριψη αποβλήτων που περιέχουν ουράνιο και βαρέα μέταλλα.

ΟΥΓΓΑΡΙΑ 7/10/2010: Πρόκειται για μια από τις τρεις μεγαλύτερες καταστροφές του φυσικού κόσμου. Κακή συντήρηση της δεξαμενής καυστικών αποβλήτων προκάλεσε τη μόλυνση της γης σε ακτίνα 40 χιλιομέτρων και την

εξαφάνιση κάθε ίχνους ζωής στον ποταμό Marcal, αφού χύθηκαν 700 εκατομμύρια λίτρα κόκκινης τοξικής λάσπης. Η μόλυνση έφτασε μέχρι το Δούναβη πλήττοντας τη Σλοβακία, την Κροατία, τη Σερβία, τη Βουλγαρία και την Ουκρανία.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ 16/4/2010: Νεκρά ψάρια ξεβράστηκαν στα νερά του ποταμού Luda Yana Banska που καταλήγει στον Έβρο. Μετά τις βροχές τα κανάλια αποστράγγισης του χώρου απόθεσης αποβλήτων δεν λειτουργήσαν αποτελεσματικά και διέρρευσαν βαρέα μέταλλα και όξινα ύδατα σε δυο ποτάμια, ενώ η μόλυνση έφτασε μέχρι και τον Έβρο.

ΚΙΝΑ 7/2010: Διέρρευσαν 9.100 κυβικά μετρά δηλητηριωδών υγρών αποβλήτων στον ποταμό Τινγκ, με αποτέλεσμα το θάνατο 1.900 τόνων ψαριών.

ΤΟΥΡΚΙΑ 2011: Κατέρρευσε το φράγμα τελμάτων σε εγκατάσταση εξόρυξης και επεξεργασίας αργυρού στην Κιουτάχεια της Τουρκίας, όπου περιέχονται 15 εκατομμύρια κυβικά μέτρα κวานίου. Η είδηση μαθεύτηκε πολύ αργότερα όσο η εταιρεία προσπαθούσε να μαζέψει τα ασυμμάζευτα, ενώ η διαρροή συνέχιζε να καταστρέφει. Τον Αύγουστο του 2012 ισχυρές βροχοπτώσεις προκάλεσαν κατολισθήση στις εγκαταστάσεις εκχύλισης του μεταλλείου χρυσού Kisladag, κοντά στην πόλη Εσμέ, με αποτέλεσμα να υπάρχει διαρροή υδροκβανίου στον αέρα, το έδαφος και το νερό.

ΑΛΛΑΣΚΑ: Η ρύπανση του ποταμού Τάκου από ένα μικρό μεταλλείο συνεχίζεται από το 1950, οπότε ξεκίνησε η λειτουργία του.

ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ: Στην πόλη San Miguel Ixtahuacan η λειτουργία του μεταλλείου έχει οδηγήσει σε μετανάστευση των κατοίκων, καταστροφή του φυσικού κόσμου και σκληρή αστυνομική βία. Χρησιμοποιώντας πάνω από 250.000 λίτρα νερό την ώρα, οι εξορυκτικές δραστηριότητες έχουν προκαλέσει δραματική μείωση των πηγών καθαρού νερού.

ΜΕΞΙΚΟ: Η επαρχία Cerro de San Pedro έχει καταστραφεί από τα φουρνέλα και το κβάνιο.

ΠΕΡΟΥ: Η λίμνη Yanacocha (Μαύρη Λίμνη), στην κορυφή των Περουβιανών Άνδεων, δεν υπάρχει πια. Στη θέση της χάσκει ένα τεράστιο επιφανειακό μεταλλείο, που ανήκει στην αμερικανική πολυεθνική Newmont Mining. Το μεταλλείο χρυσού είναι το δεύτερο μεγαλύτερο στον πλανήτη και το μεγαλύτερο στη Λατινική Αμερική. Η συνολική έκταση των εγκαταστάσεων (ορυγμάτων, εργοστασίων, χώρων απόθεσης) είναι 1.400.000 στρέμματα. Αντιμέτωπες με τις συνέπειες της ρύπανσης από όξινη απορροή, υδράργυρο και άλλα χημικά, οι ντόπιοι της Καχαμάρκα δίνουν απελπισμένο αγώνα να υπερασπιστούν τα νερά τους και τον τρόπο ζωής τους.

ΒΟΡΕΙΑ ΧΙΑΗ: Οι εταιρίες που διαχειρίζονται τα τεράστια ορυχεία χαλκού της περιοχής, έχουν πάρει στην ιδιοκτησία τους τα νερά του Ρίο Λόα, του μακρύτερου ποταμού της χώρας. Ένα από τα τρία μεγαλύτερα ορυχεία χαλκού του κόσμου είναι αυτό της Τσουκικαμάτα. Από πάνω μοιάζει σαν ένας τεράστιος κρατήρας, μια από τις μεγαλύτερες τρύπες που έχει ανοίξει ο άνθρωπος στον πλανήτη. Έχει 1 χιλιόμετρο βάθος, 4,9 χιλιόμετρα μήκος και τρία χιλιόμετρα πλάτος. Η κατανάλωση νερού είναι 1.900 λίτρα ανά δευτερόλεπτο.

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ: Από το 1990 έχουν εγκατασταθεί 7 ορυχεία χρυσού. Ποτάμια στέρεψαν, γη και λίμνες μολύνθηκαν από κβάνιο και υδράργυρο, ο καρκίνος και τα αναπνευστικά προβλήματα θερίζουν. Μελέτες έχουν δείξει υψηλότερα από τα

φυσιολογικά επίπεδα μολύβδου σε δείγματα αίματος παιδιών της περιοχής. Σε Αργεντινή, Βολιβία, Χιλή, Εκουαδόρ, Περού άνθρωποι αντιστέκονται στα ορυχεία και προσπαθούν να προστατέψουν τους παγετώνες των Άνδεων που απειλούνται.

Εργατικά ατυχήματα σε ορυχεία

ΟΥΚΡΑΝΙΑ 3/2000: 80 ανθρακωρύχοι σκοτώνονται μετά από έκρηξη που προκλήθηκε από μεθάνιο στο ορυχείο Μπαράκοβα, στο Λουχάνσκ .

ΡΩΣΙΑ 3/2007: Έκρηξη σε ανθρακωρυχείο στη Σιβηρία σκοτώνει 110 άτομα.

ΡΩΣΙΑ 2010: Μια σειρά εκρήξεων σε ορυχείο της σιβηρικής πόλης Raspadskaya οδήγησε στο θάνατο 66 άτομα και τραυμάτισε 130.

ΧΙΛΗ 5/8/2010: Στο ορυχείο του Σαν Χοσέ γίνεται κατολίσθηση σε βάθος 400 μετρων. 200 μετρά χαμηλότερα εγκλωβίστηκαν 33 μεταλλωρύχοι για 69 ημέρες.

ΤΟΥΡΚΙΑ 2012: 61 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους και 91 τραυματίστηκαν σε συνολικά 80 ατυχήματα σε ορυχεία.

ΠΟΛΩΝΙΑ 19/3/2013: Μετά από σεισμό κατέρρευσε στοά σε ορυχείο χαλκού στη Ρούντνα και 19 μεταλλωρύχοι έμειναν εγκλωβισμένοι σε βάθος 600 μέτρων. Διασώθηκαν με ελαφρά τραύματα. Το 2006, μια έκρηξη αερίου σε ένα από τα ορυχεία της ευρύτερης περιοχής, σκότωσε 23 εργαζόμενους.

Ν.ΑΦΡΙΚΗ: Παρά την σημαντική βελτίωση τα τελευταία χρόνια, εξακολουθούν να σκοτώνονται περισσότεροι από 200 μεταλλωρύχοι τον χρόνο.

ΚΙΝΑ: 2.500 με 3.000 μεταλλωρύχοι σκοτώνονται κάθε χρόνο σε ορυχεία.

Ο ΧΡΥΣΟΣ ΚΑΙ Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Από την αρχαιότητα η κυριαρχία ταύτιζε το χρυσό με τον πλούτο. Για αυτό τον λόγο η εξόρυξη χρυσού ήταν μία συνήθης δραστηριότητα για τους σκλάβους των πρώτων πολιτισμών. Η Χαλκιδική όπως και τόσα άλλα μέρη ανά τον κόσμο αποτέλεσαν πόλο έλξης για την εξουσία λόγω των κοιτασμάτων χρυσού που έχουν μέσα στα σπλάχνα τους. Χιλιάδες τόνοι αυτού του μετάλλου χρησιμοποιήθηκαν για να κοπούν νομίσματα, να αναπτυχθεί η οικονομία και το εμπόριο. Μετά την βιομηχανική επανάσταση η αναζήτηση χρυσού πήρε τεράστιες διαστάσεις αφού τα νέα τεχνολογικά μέσα εξόρυξης επιτρέπουν την γρήγορη και σχετικά ευκολότερη διάνοιξη ορυχείων.

Μέχρι το 1971 ο λεγόμενος «κανόνας χρυσού» εξασφάλιζε τη νομισματική σταθερότητα, αφού ταυτιζόταν άμεσα ο χρυσός με το χρήμα. Σήμερα παύει διεθνώς να ισχύει αυτό και στο χρυσό αποδίδεται μια πιο ευέλικτη για το σύστημα χρήση. Ο χρυσός έχει γίνει δείκτης εμπιστοσύνης του χρηματοπιστωτικού συστήματος και η τιμή του καθορίζεται στο χρηματιστήριο. Το ανεβοκατέβασμα της τιμής του ρυθμίζει την βιωσιμότητα της οικονομίας πολλών κρατών. Για χάρη των πλασματικών χρήσεων του χρυσού και της οικονομικής ανάπτυξης καταστρέφονται ολόκληροι βιότοποι από τις εξορυκτικές δραστηριότητες.

Μεγάλες εξορυκτικές εταιρίες, κυρίως καναδικές, ελέγχουν την παγκόσμια παραγωγή χρυσού σε αγαστή συνεργασία με τα κράτη, ενώ οι γηγενείς πληθυσμοί που διαφωνούν με τις εξορύξεις παρακάμπτονται. Γι' αυτό σε όλο το κόσμο ξεσπούν συχνά αγώνες ενάντια στα μεταλλεία. Στη Χαλκιδική παρατηρούνται σθεναρές αντιστάσεις τα τελευταία 30 χρόνια οι οποίες και οδήγησαν στην αναστολή της λειτουργίας του μεταλλείου στις αρχές το 2003.

Το φθινόπωρο του 2012 ξεκίνησαν διαδικασίες εξόρυξης στο όρος Κάκαβος. Οι αγώνες όμως δεν σταμάτησαν, στη Χαλκιδική γίνονται μέχρι και σήμερα συνεχείς κινητοποιήσεις ενάντια στα μεταλλεία και στις 9 Μαρτίου 2013 πολλές χιλιάδες διαδήλωσαν στη Θεσσαλονίκη. Περαιτέρω κλιμάκωση της αντίστασης αποτελεί η κίνηση σαμποτάζ στις 17 Φεβρουαρίου με τον εμπρησμό των εγκαταστάσεων της εταιρίας χρυσού στο βουνό. Ένα κλίμα γενικευμένης καταστολής έχει εξαπολυθεί, στα γύρω χωριά, από την αστυνομία με το πρόσχημα της σύλληψης όσων το έκαναν.

Η κυριαρχία καταφέρνει να επιβάλλεται καθιερώνοντας ένα σύνολο από διαχωρισμούς. Στην περίπτωση της Χαλκιδικής όπως και σε άλλες αντίστοιχες η τοπική κοινωνία διχάστηκε κατά βάση σε αυτούς που είναι υπέρ των εξορύξεων και σε αυτούς που είναι κατά. Από τη μια το κράτος, η εταιρία και οι εργάτες των ορυχείων και από την άλλη κάτοικοι που αγωνιούν για τη βιωσιμότητα της περιοχής. Πέρα από τα ορυχεία χρυσού στη Χαλκιδική οι εξορυκτικές εταιρίες

ΚΑΝΕΝΑ ΟΡΥΧΕΙΟ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΥΘΕΝΑ

Στα βουνά της Χαλκιδικής συντελείται μια τεράστια καταστροφή εις βάρος της μητέρας φύσης. Το Ελληνικό κράτος έχει πουλήσει τα δικαιώματα εκμετάλλευσης του χρυσού που βρίσκεται κάτω από τα αρχέγονα δάση της περιοχής των Σκουριών στην εταιρία Eldorado-Ελληνικός Χρυσός. Η εν λόγω εταιρία έχει ήδη αρχίσει το κατάπτυστο έργο της: την εντατική αποψίλωση 4.000 στρεμμάτων δάσους και την κατασκευή εργοστασίου επεξεργασίας μεταλλευμάτων.

Η καταστροφή του φυσικού κόσμου όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε πλανητικό επίπεδο δεν μας αφήνει χρονικά περιθώρια ανοχής αυτής της κατάστασης. Το κράτος, το βιομηχανικό σύστημα και η μαζοποίηση στις πόλεις χρειάζεται να καταστραφούν για να ανθίσει στα συντρίμμια τους μια αδάμαστη ζωή για ανθρώπους, ζώα και φύση.

**ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΒΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΑΝΥΠΟΧΟΡΗΤΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΙΚΗ
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ**

έχουν ένα γενικότερο σχέδιο επέκτασης σε διάφορες περιοχές της βορείου Ελλάδος, όπως ο Έβρος και το Κιλκίς. Το παράδειγμα της Χαλκιδικής μας δείχνει ξεκάθαρα τα όρια της συνδικαλιστικής δράσης και το πόσο αντίθετη κατεύθυνση μπορεί να πάρει προς την απελευθερωτική προοπτική και την προάσπιση του φυσικού κόσμου. Είναι εντυπωσιακό το πως μια πρόσκαιρη και ψεύτικη επιδίωξη για οικονομική αποκατάσταση μπορεί να καταστρέψει τη πηγή ζωής για όλους, που είναι το δάσος και η φύση γενικότερα.

Το παρακάτω κείμενο γράφτηκε τον Οκτώβριο του 2012:

ΚΑΝΕΝΑ ΟΡΥΧΕΙΟ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΥΘΕΝΑ

Στα βουνά της Χαλκιδικής συντελείται μια τεράστια καταστροφή εις βάρος της μητέρας φύσης. Το Ελληνικό κράτος έχει πουλήσει τα δικαιώματα εκμετάλλευσης του χρυσού που βρίσκεται κάτω από τα αρχέγονα δάση της περιοχής των Σκουριών στην εταιρία Eldorado- Ελληνικός Χρυσός. Η εν λόγω εταιρία έχει ήδη αρχίσει το κατάπτυστο έργο της: την εντατική αποψίλωση 4.000 στρεμμάτων δάσους και την κατασκευή εργοστασίου επεξεργασίας μεταλλευμάτων μεταξύ των χωριών Ολυμπιάδας, Στανού, Μεγάλης Παναγιάς και Ιερισσού. Το κράτος και η εταιρία με το έργο τους αυτό θα στερήσουν τη ζωή από το ίδιο το δάσος αλλά και από τα χιλιάδες ζώα που ζουν μέσα σε αυτό, τα καθαρά υπόγεια ύδατα και το έδαφος θα μολυνθούν από τοξικές ουσίες όπως το κυάνιο. Με απλά λόγια ένας ολόκληρος ζωντανός κόσμος θα εξοντωθεί στο βωμό του κέρδους των πολυεθνικών εταιριών και των κρατικών ιθυνόντων, αφήνοντας πίσω τους μολυσμένη γη και θάνατο.

Κάτοικοι που δεν εφησυχάζουν μπροστά στη καταστροφή, από χωριά όπως της Ολυμπιάδας και της Μεγάλης Παναγιάς, αγωνίζονται δεκαετίες τώρα ενάντια στα μεταλλεία. Φέτος δόθηκε η τελική άδεια από την κυβέρνηση και το νέο έργο ουσιαστικά ξεκίνησε. Από το Μάρτιο γίνονται συγκρούσεις με τους κατοίκους και τους υπερασπιστές του δάσους από τη μία και την αστυνομία και τους εργάτες της εταιρίας από την άλλη.

Η μεταλλουργία δεν είναι μια ανακάλυψη της σύγχρονης εποχής, άλλωστε οι επιπτώσεις των αρχαίων μεταλλείων δεν έχουν ακόμα αποκατασταθεί. Από τα αρχαία χρόνια η απόκτηση "πολύτιμων" μετάλλων συνδέθηκε με την κοινωνική καταξίωση και την ενδυνάμωση της κρατικής μηχανής. Ο λαμπερός χρυσός, που είναι ένα ασημαντό μέταλλο για μια ζωή ελεύθερη, έγινε κίνητρο για να σκοτώνει συστηματικά η βιομηχανία την μοναδική πηγή ζωής, τη φύση. Αυτή η κυριαρχική συμπεριφορά του πολιτισμού πάνω στη φύση είναι αποτέλεσμα της εξουσιαστικής νοοτροπίας του ανθρωποκεντρισμού, της αυθαίρετης πεποίθησης του ανθρώπου πως είναι ανώτερος από ό,τι άλλο φυσικό στοιχείο τον περιβάλλει. Η αντίληψη αυτή είναι απόρροια της αλλοτρίωσης του ανθρώπου από το φυσικό κόσμο. Με την διαμεσολάβηση της διαδικασίας του πολιτισμού, την δόμηση των πόλεων, των κρατών και των εξουσιαστικών σχέσεων οι άνθρωποι αγνοούν την γήινη-ζωική

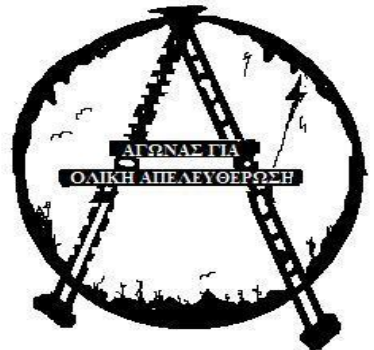
τους φύση, η οποία είναι άμεσα αλληλένδετη με την ύπαρξη και την εξέλιξη του φυσικού κόσμου.

Οι άνθρωποι θα μπορούσαμε να συμβιώνουμε αρμονικά με την υπόλοιπη φύση, ζώντας με απλότητα σε ελεύθερες κοινότητες και ομαδοποιήσεις, όπως έκαναν πρόγονοι μας για χιλιάδες χρόνια. Αντί αυτού σήμερα, ενταγμένοι μέσα σε ένα πολύπλοκο, μηχανοποιημένο τεχνικό περιβάλλον, γεμάτο διαχωρισμούς και καταμερισμένες δραστηριότητες γινόμαστε μέρος μιας παγκόσμιας μηχανής που σπέρνει τον όλεθρο σε ανθρώπινους πληθυσμούς, στα άλλα ζώα και τη Γη γενικότερα.

Οι βιότοποι που απειλούνται σήμερα άμεσα από τα μεταλλεία δεν είναι μόνο στη Χαλκιδική αλλά και σε άλλες περιοχές της βόρειας Ελλάδας όπως στο Κιλκίς και στην Αλεξανδρούπολη. Όμως ας μην έχουμε αυταπάτες, η τεχνοκρατία και η κεφαλαιοκρατία στο σημερινό κόσμο εκφράζονται μέσα από ένα παγκόσμιο σύστημα που κυπιάει κάθε σημείο του πλανήτη είτε είναι θάλασσα, είτε ξηρά. Ειδικότερα όμως σε χώρες του λεγόμενου τρίτου κόσμου, η λεηλασία της φύσης και των φτωχών ανθρώπων είναι αδιανόητη. Γιγάντιες πολυεθνικές εταιρίες με τη βοήθεια των κρατών και των διεθνών οργανισμών εκβιάζουν γηγενείς πληθυσμούς με κάθε μέσο (πολέμους, επισιτιστικές κρίσεις, οικονομικά μέτρα) να δεχθούν τις επενδύσεις και να εργαστούν σε αυτές με αντάλλαγμα ένα πενιχρό μισθό και μια σύντομη και μίζερη ζωή. Με υπερσύγχρονες μηχανές κόβουν δάση, ξεκοιλιάζουν τη γη, μολύνουν τον αέρα, το νερό και το υπέδαφος. Μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα παίρνουν ένα παράδεισο και τον κάνουν κόλαση για να τον εγκαταλείψουν μόλις το κοίτασμα δεν είναι πια κερδοφόρο. Αυτό το κυνήγι «θησαυρού» είτε πρόκειται για μεταλλεύματα όπως ο χρυσός είτε για ενέργεια (πετρέλαιο, φυσικό αέριο, λιγνίτη), είναι παντελώς αδιέξοδο και καταστροφικό. Η λεγόμενη πρόοδος του πολιτισμού και το ιδεολόγημα της ανάπτυξης εξυπηρετούν μόνο την πρόσκαιρη ύπαρξη του παγκόσμιου εξουσιαστικού συστήματος που διαλύει όμως κουλτούρες δεκάδων χιλιάδων χρόνων, αρχέγονα δάση, ζωικές κοινότητες και οικοσυστήματα και που υπόσχεται την δυστοπία.

Η καταστροφή του φυσικού κόσμου όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε πλανητικό επίπεδο δεν μας αφήνει χρονικά περιθώρια ανοχής αυτής της κατάστασης. Χρειάζεται ως ζωντανά πλάσματα να αρνηθούμε το σύστημα που μας εξουσιάζει και να αγωνιστούμε για την καταστροφή του. Να επαναπροσδιορίσουμε τη σχέση μας με το φυσικό κόσμο και να αντισταθούμε σε ότι μας εμποδίζει από μια αρμονική συμβίωση με αυτόν. Το κράτος, το βιομηχανικό σύστημα και η μαζοποίηση στις πόλεις χρειάζεται να καταστραφούν για να ανθίσει στα συντρίμια τους μια αδάμαστη ζωή για ανθρώπους, ζώα και φύση.

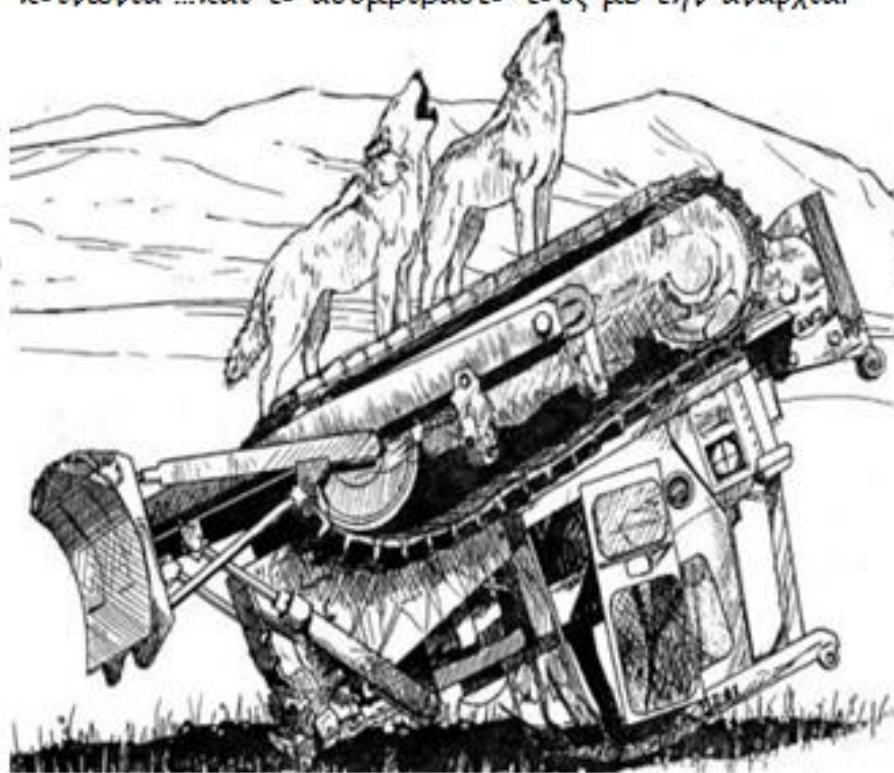
**ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΒΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΑΝΥΠΟΧΩΡΗΤΟΣ ΑΓΩΝΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ**

ΕΚΔΗΛΩΣΗ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ: ΠΑΡ. 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ,
ΩΡΑ 18:30, ΣΤΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ (ΠΑΤΗΣΙΩΝ)

«ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΖΩΗ ΧΩΡΙΣ ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ»

Η άμεση σχέση των εξορύξεων με την κρατική
δόμηση, το βιομηχανικό σύστημα και τη μαζική
κοινωνία ...και το ασυμβίβαστο τους με την αναρχία!

ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ: ΑΓΡΙΑ ΦΥΣΗ

ADAMASTO.SQUAT.GR

